

DANISH JOURNAL OF NURSING

Sygeplejersken

NYE
REGLER FOR
JOURNALFØRING

BRUG ANDET ID END
FULDE NAVN

CORONA
KICKSTARTEDE
KARRIERESKIFT

LÆS OM TRE
UVENTEDE VALG

GRETE CHRISTENSENS
BUDSKAB TIL STATSMINISTEREN:

”HÅB ER IKKE EN STRATEGI”

”Det er utroligt bare at håbe på, at strejken går over af sig selv. Det her går ikke over,” siger formanden for Dansk Sygeplejeråd, der kalder regeringens tavshed for ”arrogant”. Stort tema om strejken.

ANNONCE

LEDER

Der er meget på spil

”Har du overvejet, at du kan blive den næste patient, der mangler en sygeplejerske?” Sådan spørger Jacob Birkler, tidligere formand for Det Ethiske Råd, i Femina.

Det er et fremragende spørgsmål, for sygeplejerskers konflikt handler om det. En retfærdig løn er forudsætningen for, at der er nok sygeplejersker til sundhedsvæsenet. Mange danskere ved det godt, men der er brug for, at både politikere og arbejdsgivere indser, at det er det, der er på spil i vores strejke. Det danske velfærdssamfund, som vi kender det, kan ikke bestå uden os.

Kvinder har med #MeToo sagt nej til de mænd – og systemer – der mener, at en hånd på låret fra chefen er ok. Kvinder har sagt nej til sex uden samtykke. For første gang siden 1970’erne sker der et væsentligt ryk væk fra sexismen og på vej mod ligestilling. Nu siger vi NEJ til en løn, der er udtryk for et forældet syn på køn og arbejde.

Kampen er ikke ny. Den har vi kæmpet i fem årtier. Og vi bliver ved, til vi får en løn, der svarer til vores uddannelse, opgaver og ansvar!

Lad det være helt klart for arbejdsgiverne og politikerne på Christiansborg: I står med et massivt problem. Tusindvis af sygeplejersker er så utilfredse med deres løn, at de har sagt ”nok er nok”. Situationen er alvorlig. For sundhedsvæsenet, patienter, borgere, sygeplejersker – for vores velfærdssamfund.

Flere partier i Folketinget har indset, at der er brug for politisk handling for at sikre reel ligeløn i Danmark, og at der også skal følge penge med. Tak for det.

Det er på høje tid, at regeringen og flertallet i Folketinget følger trop – og tager ansvaret for at finde en langtidsholdbar og retfærdig løsning på sygeplejerskers – og andre kvindedominerede faggruppers – historiske lønefterslæb. Vi er mere værd.

Grete Christensen

*Grete Christensen,
formand*

I AUGUST HAR DANSK SYGEPLEJERÅD VÆRET I MEDIERNE MED BL.A. DISSE EMNER

Jyllands-Posten

”Jeg forstår ikke, at arbejdsgiverne bare sidder med hænderne i skødet og lader som om, det går over. Det gør det ikke.

Sundhedsvæsenet risikerer at lide langvarig skade, når de ikke handler og åbner for dialog. Jeg får dagligt opdateringer fra sygeplejersker, som forlader faget i skuffelse og vil til at lave noget helt andet.

Det har vi ikke råd til som samfund.”

GRETE CHRISTENSEN

formand i Dansk Sygeplejeråd

POLITIKEN

”År efter år falder antallet af ansøgere. Det er bemærkelsesværdigt, at de unge går uden om de her uddannelser i stigende grad. Derfor er man nødt til at kigge på løn og arbejdsvilkår.”

DORTHE BOE DANBJØRG

næstformand i Dansk Sygeplejeråd

JydskeVestkysten

”Pressen vil gerne snakke om, at strejken drukner i fodbold og Tour de France og nu OL, men det oplever jeg faktisk ikke. Jeg synes, det går godt, og det er mit indtryk, at langt flest bakker os op. Det perfekte tidspunkt findes ikke. Der vil altid være noget, men vi får den opmærksomhed, vi har brug for. Jeg taler med pressen mindst fem gange hver dag.”

JOHN CHRISTIANSEN

Kredsformand i DSR Kreds Syd Danmark

Ansvh. chefredaktør
MORTEN JAKOBSEN
mja@dsr.dk
Telefon: 4695 4110

Redaktionschef
JAKOB LUNDSTEEN
jlu@dsr.dk
Telefon: 4695 4180

Redaktionssekretær
LOTTE HAVEMANN
lha@dsr.dk
Telefon: 4695 4179

Redaktionssekretær
HENRIK BOESEN
hbo@dsr.dk
Telefon: 4695 4189

Fagredaktør
JETTE BAGH
jba@dsr.dk
Telefon: 4695 4187

Art Director
MATHIAS N JUSTESEN
mnj@dsr.dk
Telefon: 4695 4280

Journalist
CHRISTINA SOMMER
cso@dsr.dk
Telefon: 4695 4264

Journalist
ANNE WITTHØFFT
awi@dsr.dk
Telefon: 4695 4108

Journalist
KRISTINE JUL ANDERSEN
kja@dsr.dk
Telefon: 4695 4278

Grafiker
MARIA FRIMANN STORM
mfs@dsr.dk
Telefon: 4695 4281

Art Director (Barsel)
SASJA HERMANSEN
sh@dsr.dk
Telefon: 4695 4117

Art Director
HANNE GRØNLUND
hgr@dsr.dk
Telefon: 4695 4106

Næste nummer af Sygeplejersken udsendes
6. - 9. september 2021

Hvis Sygeplejersken udebliver
Log ind på dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Kontakt
→ Har du ikke modtaget Sygeplejersken?
Udfyld og send blanketten, og bladet bliver eftersendt.

Distribueret oplag
Perioden 2019-20 77.974 ekstp.
Medlem af Danske Medier

Årsabonnement
(pr. januar 2021) 975,00 kr. + moms

Løssalg
79,00 kr. + moms.
Kontakt Media-Partners på
abonnement@media-partners.dk

Ændring af medlemsoplysninger
Kontakt Medlemsregisteret, Telefon: 3315 1555,
medlemsregisteret@dsr.dk

Tryk: Stibo

annoncer: Media-Partners, Det Gl. Mejeri, Alhøjvej 2,
Stilling, 8660 Skanderborg, Telefon: 2967 1436

Stillingsannoncer: stillinger@media-partners.dk
Tekstsideannoncer: annoncer@media-partners.dk

Manuskriptvejledning, udgivelsesplan m.m.:
www.dsr.dk → Menu → Sygeplejersken → Om Sygeplejersken

Ophavsret: Enhver anvendelse af hele eller dele af artikler, fotos
og illustrationer fra Sygeplejersken, såvel papirudgaven som den
elektroniske udgave, er kun tilladt med skriftligt samtykke fra redak-
tionen eller forfatteren/fotografen/illustratoren jf. lov om ophavsret.

Ansvar: Dansk Sygeplejeråd har intet ansvar for produkter og ydel-
ser, som omtales i Sygeplejerskens annoncer eller indstik. Redak-
tionen påtager sig intet ansvar for materialer, der indsendes uop-
fordret. Holdninger, der tilkendes i artikler og andre indlæg,
udtrykker ikke nødvendigvis Dansk Sygeplejeråds synspunkter.

Forsidefoto: Søren Svendsen

Udgiver: Dansk Sygeplejeråd, Sankt Annæ Plads 30,
1250 København K, telefon: 3315 1555, redaktionen@dsr.dk,
www.sygeplejersken.dk ISSN 0106-8350

Fagforening med
fag og overenskomst

SYGEPLEJERSKENS
SYNEMÆRKE
TRYK 5041 0004

INDHOLD

TEMA OK21

DET HANDLER OM MERE END LØN

"Det handler om ligestilling i Danmark. Det her er fagbevægelsens #MeToo." Sådan trækker formand Grete Christensen perspektivet op, men strejken er på vej ind i sin anden måned. Presset på regeringen stiger, og som sygeplejerske Ida Rindorf formulerer det: "Jeg har endnu ikke oplevet, at patienter har været uenige i, at sygeplejersker fortjener en ordentlig løn."

22 BLUSSET BLIVER SKRUEDET OP

25 ANDERS KÜHNAU: "DET GØR VIRKELIG ONDT"

26 NØDBEREDSKAB PRESSET FRA ALLE SIDER

30 BUDSKAB TIL STATSMINISTEREN:
"HÅB ER IKKE EN STRATEGI"

32 RØD SOMMER. DEMONSTRATIONER
OVER HELE LANDET

36 KAMPGEJST OG UFORUDSIGELIGHED
I HILLERØD KOMMUNE

37 26-ÅRIG TR: "VI ER DERUDE,
HVOR BORGERNE ER"

Skiftedag

"VI GÅR VIRTUEL STUEGANG"

Patientkontakt kan sagtens lade sig gøre, selvom man ikke er fysisk til stede i samme rum, erfarer **Lone Rasmussen**, der er glad for nu at være en del af Danmarks første eHospital i Næstved.

SIDE **66**

• Dengang •

DA STRØMPER HØRTE TIL UNIFORMEN

Strømper var en mangelvare under 2. verdenskrig, og det ændrede uniformsetiketten for sygeplejersker.

SIDE **41**

JOURNALFØR UDEN FULDE NAVN

Det er nu muligt at bruge andet ID end fulde navn samt kun at dokumentere, hvad der fagligt skønnes nødvendigt. Journalføringsreglerne er blevet opdateret med input fra bl.a. Dansk Sygeplejeråd.

SIDE **44**

CORONA OG KARRIERE

Mød tre sygeplejersker, hvis karrierer tog en uventet drejning pga. covid-19.

SIDE **44**

STUDERENDE I PRAKSIS

"HVIS PATIENTEN FORVENTER EN SUKKERSØD SYGE- PLEJERSKE, DER STÅR PÅ SPRING TIL AT HOLDE I HÅND, SÅ ER DET EN FOR- VENTNING, JEG PÅ EN MÆRkelig MÅDE GERNE VIL INDFRI."

Marie Colding Laursen, 5. semester

SIDE **61**

[TESTEN]

HJERTERYTMR

Genopfrisk din viden om hjertestop, hjerterytmeforstyrrelser og hjertemassage.

SIDE **47**

HØRT! HJEMMESYGEPLEJEN BRÆNDER

Vagtplanerne er så pressede i hjemmesygeplejen i **Silkeborg Kommune**, at der ikke var nok fastansatte sygeplejersker til, at de kunne stille med et nødberedskab.

SIDE **17**

ANNONCE

SYGEPLEJERSKERS JOBSKIFTE KOSTER SUNDHEDSVÆSENET DYRT

1,2 MIA. KR. ÅRLIGT til udskiftning af sygeplejersker. Det er den økonomiske konsekvens af gennemtræk og ubesatte sygeplejerskestillinger i sundhedsvæsenet. Pengene bør i stedet bruges på mere i løn og flere sygeplejersker, mener Dansk Sygeplejeråd.

Tekst **EMMA TRAM** · Foto **SØREN SVENDSEN**

Der er gang i svingdøren i sundhedsvæsenet. I løbet af et år skifter omkring hver femte sygeplejerske job, og det er dyrt for arbejdsgiverne. Hver gang en fuldtidssygeplejerske skifter job, koster det knap 150.000 kr. (125.000 kr. for en deltidsansat). Det viser en analyse, som Dansk Sygeplejeråd har fået udarbejdet af HBS Economics.

På bare et år løber regningen for udskiftning af sygeplejersker op i godt 1,2 mia. kr., anslås det i analysen. Det er dyrt for regioner og kommuner at ansætte nye medarbejdere, fordi det kræver store omkostninger til oplæring af en ny medarbejder, nedsat produktivitet i den første tid og omkostninger relateret til, at stillingen er ubesat i en periode.

Et af tegnene på, at personaleomsætning blandt sygeplejerskerne er stor, er, at der er omkring 4.700 ubesatte stillinger i regionerne og kommunerne, og at hver tredje rekruttering af en sygeplejerske i 2021 var forgæves.

Udskiftning rammer ikke kun pengepungen

På Medicinsk Afdeling på Holbæk Sygehus kan ledende oversygeplejerske Morten Hougaard nikke genkendende til omkostningerne ved udskiftning af sygeplejersker. Han vurderer, at der ud af 450 fuldtidsstillinger er en udskiftning på omkring 50 om året, inklusive medarbejdere, som går på pension, barsel eller lignende. Det er en lavere udskiftning end landsgennemsnittet på hver femte, men er alligevel noget, der mærkes.

”Der er mange omkostninger forbundet med personaleomsætningen. En vikarvagt koster f.eks. ca. 1.000 kr. mere end en fastansat for en otte timers vagt, og de kender ikke afdelingen, hvilket kan påvirke kvaliteten af plejen,” fortæller Morten Hougaard.

Men når sygeplejersker siger op og skifter job, koster det også mange andre ressourcer ud over kroner og ører, påpeger han.

”Det kan give travlhed for kollegaerne, som må tage flere vagter, mens nye sygeplejersker har undervisningsdage og er i oplæring, og det kan gøre det sværere at dække vagtplanen – især når det kommer til nattevagter, weekender og ferie.”

Brug pengene smartere

Ifølge Dansk Sygeplejeråd er det vigtigt for fastholdelsen af sygeplejersker, at ressourcerne i sundhedsvæsenet bruges langt

smartere. ”I stedet for at være nødsaget til at bruge så mange penge på personaleomsætningen burde pengene blive brugt til at ansætte flere sygeplejersker og sørge for en højere grundløn,” siger formand for Dansk Sygeplejeråd, Grete Christensen.

”En bedre løn og forbedrede arbejdsvilkår med flere kollegaer vil gøre det lettere at fastholde syge-

plejersker – og desuden give flere incitament til at arbejde på fuldtid fremfor deltid,” siger hun og fortsætter:

”Det store arbejdspress og ansvar står ikke mål med lønnen, og derfor vælger mange at søge andre steder hen – om ikke andet, så for at finde et sted med mindre arbejdspress.”

” Det store arbejdspress og ansvar står ikke mål med lønnen, og derfor vælger mange at søge andre steder hen – om ikke andet, så for at finde et sted med mindre arbejdspress.

GRETE CHRISTENSEN
FORMAND FOR DANSK SYGEPLEJERÅD

NU KAN DU JOURNALFØRE UDEN FULDE NAVN

Brug andet ID end fulde navn og dokumentér kun det, der fagligt skønnes nødvendigt. Journalføringsbekendtgørelsen og vejledning om sygeplejefaglig journalføring er blevet opdateret med input fra bl.a. Dansk Sygeplejeråd, som har sat vigtige aftryk.

Tekst CHRISTINA SOMMER · Foto LIZETTE KABRÉ

Lovgivningen står ikke længere i vejen for, at sygeplejersker kan journalføre med initialer eller anden form for ID end fulde navn. Og skal man optage journal på en patient med brækket arm, behøver man ikke længere dokumentere, om man har spurgt ind til f.eks. seksualitet eller patientens ernæringstilstand, med mindre det fagligt skønnes nødvendigt.

Den 1. juli trådte en ny version af journalføringsbekendtgørelsen og vejledning om sygeplejefaglige optegnelser i kraft. Sidstnævnte har skiftet navn til vejledning om sygeplejefaglig journalføring, og navneskiftet er sammen med de to ovennævnte eksempler nogle af de ændringer, Dansk Sygeplejeråd har argumenteret for skulle med i den reviderede udgave.

Det fortæller Jeanette FINDERUP, klinisk sygeplejespecialist og ph.d. ved Nyresygdomme på Aarhus Universitetshospital. Som formand for Dokumentationsrådet i Dansk Sygepleje Selskab har hun repræsenteret Dansk Sygeplejeråd i flere arbejdsgrupper ift. bekendtgørelsen og vejledninger, og hun er overordnet tilfreds med de aftryk, Dansk Sygeplejeråd har sat.

Patientens ønsker skal journalføres

Jeanette FINDERUP fremhæver også, at den nye bekendtgørelse er blevet kortere og mere præcis. F.eks. bliver det primære formål med journalføring nu beskrevet med få linjer: Det er et arbejdsredskab for de involverede sundhedspersoner, som har til formål at sikre god og sikker patientbehandling gennem nødvendige notater. Derudover er beskrivelsen af, hvad journaler skal indeholde, kortet betydeligt ned, selvom der er blevet tilføjet et for Dansk Sygeplejeråd vigtigt punkt:

”Vi har fået med, at patientens beskrivelse af egen situation og ønsker til behandling også skal journalføres. I sundhedsvæsenet

i dag tilstræber vi at involvere patienten, hvorfor det er vigtigt, at dette også afspejles i lovgivningen samt i journalen,” siger Jeanette FINDERUP.

Mindre unødigt dokumentation

Ifølge Jeanette FINDERUP er den største forandring i den nye vejledning, at sygeplejersker nu kun skal vurdere og journalføre de sygeplejefaglige problemområder, som de fagligt skønner nødvendigt.

”Det har været en kilde til frustration blandt mange sygeplejersker – hvis de stod med en patient med en brækket arm, skulle de vurdere alle 12 områder og journalføre på trods af manglende relevans. Det har ofte været overflødig dokumentation og spild af gode kræfter, og nogle sygeplejersker er kommet i klemme ved tilsyn, hvis de ikke har journalført alt, selvom det ikke har været nødvendigt,” siger hun.

I den nye vejledning om sygeplejefaglig journalføring indgår de 12 sygeplejefaglige problemområder stadigvæk, men det er nu op til sygeplejerskerne fagligt at vurdere, hvad der er nødvendigt at journalføre:

”Det betyder, at hvis der kommer en klagesag med en patient, jeg har haft ansvar for, som har været indlagt med ernæringsproblemer, og jeg ikke har journalført noget om ernæring, så har jeg et problem. Men kommer det til at fungere i praksis, vil man kunne nedsætte dokumentationsbureaukratiet, spare tid og sætte sygeplejerskernes faglighed mere i spil.”

Læs mere hos Styrelsen for Patientsikkerhed på stps.dk > Ansvar og retningslinjer > Sundhedsfaglig vejledning > Journalføring > Sygeplejefaglig journalføring

Sygeplejerske fyret efter coronasensfølger

Sygeplejerske Anne-Marie Larsen blev smittet med corona, efter hun blev flyttet til en af Region Sjællands coronaafdelinger under første bølge af pandemien.

Det fortæller tv2east.dk, som har talt med Anne-Marie Larsens kæreste om forløbet, der endte med, at sygeplejersken ikke kunne arbejde pga. sensfølger efter corona og endte med at blive fyret.

Hverken kæresteparret eller Dansk Sygeplejeråd mener, at regionen har handlet juridisk forkert ifm. fyringen. Men Ulla Birk Johansen, kreds næstformand i Dansk Sygeplejeråds Kreds Sjælland, frygter, at der kommer

flere lignende eksempler og efterlyser politisk handling.

Hun siger til tv2east.dk:

”Jeg synes, at arbejdsgiveren bør stå ved sit ansvar, og det kræver selvfølgelig noget lovgivning og nogle nye regler, sådan at man ikke bare kan afskedige medarbejdere, som man har ødelagt pga. en arbejdsskade.”

(lha)

Hvis du har oplevet sensfølger af corona, som har fået konsekvenser for dit arbejde, hører vi meget gerne fra dig på Sygeplejerskens redaktion. Skriv til redaktionssekretær Lotte Havemann på lha@dsr.dk

FÆRØERNE

Forslag om bedre sygeplejerskeløn

I både 2017 og 2020 strejkede de færøske sygeplejersker for bedre løn, og efter sommerferien stiller det socialdemokratiske parti Javnaðarflokkurin et forslag om en ny lønstige, som tager udgangspunkt i uddannelse og ansvar. Tidspunktet er rigtigt, fordi der er folkelig opbakning til de knap 850 færøske sygeplejersker, og fordi lønnen i de kvindedominerede fag bliver ved med at give uro ved overenskomstforhandlingerne, påpeger Óluva í Gong, forkvinde for de færøske sygeplejerskers fagforening Føroyskir Sjúkrarættarfrøðingar. Hun er ikke optimistisk ift. en lønstigning, men mener, at de færøske politikere "ikke kan blive ved med at stikke hovedet i sandet".

(hbo)

Pride

Regnbuer i gadebilledet

Fra den 12. august og 10 dage frem dominerer regnbuens farver det københavnske gadebillede. Her finder Copenhagen Pride 2021 nemlig sted, og det er et særligt år, da mangfoldighedsfestivalen, som hylder og markerer LGBTQIA's rettigheder, samtidig er vært for den internationale event WorldPride 2021. Rådhuspladsen danner igen ramme for underholdning, politiske taler, barer og madboder. Det hele kulminerer lørdag den 21. august med seks individuelle parader, som starter forskellige steder i byen og slutter i Fælledparken. Landet over markeres prideugen også, bl.a. på Vejle Bibliotek, der med arrangementet KØN den 18. august sætter fokus på køn og kønsidentitet. Her kan man bl.a. møde sygeplejerske Line Ferslev Bøgelund-Bock, der beretter om de store omvæltninger, hendes familie har været igennem, da sønnen Marcus gjorde det klart, at han ikke var Ida Marie, men en dreng.

Billetter til arrangementet i Vejle kan købes på www.vejlebib.dk og du kan læse mere om Copenhagen Pride og WorldPride 2021 på www.copenhagenpride.dk

FOTO: DANIEL RASMUSSEN

Vaccinekrav til sygeplejersker øges rundt om i verden

Flere og flere lande indfører krav om, at sygeplejersker og andet sundhedspersonale skal tage imod en covid-19-vaccination. Nogle vil hellere miste jobbet.

Tekst ANNE WITTHØFFT · Arkivfoto BAX LINDHARDT

Tag imod covid-19-vaccinationen eller bliv fyret. Den holdning vokser i flere landes regeringer i takt med, at den smitsomme deltavariant har fået antallet af covid-19-smittede til at stige i mange lande.

I øjeblikket raser debatten for eller imod obligatorisk vaccination af sundhedspersonale f.eks. i USA, hvor kun halvdelen af befolkningen foreløbigt er vaccineret. Mens præsident Joe Biden har sagt, at bl.a. sundhedspersonale skal lade sig vaccinere eller teste ugentligt, er flere stater selv gået videre i deres krav.

Lokale sundhedsmyndigheder i bl.a. staten Californien kræver, at sundhedspersonalet lader sig vaccinere inden den 30. september. Ellers risikerer de at blive fyret.

I staten Texas er godt 150 sygehusansatte blevet fyret eller har selv sagt op pga. vaccinekrav, skriver The New York Times.

Vil hellere miste jobbet

Rundt om i USA demonstrerer sundhedspersonale mod de skærpede krav. For de sundhedsansatte handler protesterne ligesom hos den øvrige befolkning om retten til at bestemme over egen krop, forfatningsmæssige rettigheder og bekymring for (langtids)bivirkninger af vaccinerne.

Covid-vaccinerne er stadig kun godkendt til "emergency use". I Danmark kaldes den foreløbige godkendelse "betinget".

"Jeg mener, at det må være et individuelt valg, og at vi selv må bestemme, hvad der er bedst for vores familier," siger Kristie Rasmussen, sygeplejerske på Duke Regional Hospital i staten North Carolina, til CBS.

På det hospital, hvor hun arbejder, er 23 pct. af de ansatte ikke vaccinerede. Kristie Rasmussen er én af dem, og hun vil hellere miste sit job end blive tvunget til at lade sig vaccinere.

"Hvilket meget vel kan blive konsekvensen," siger Katie Galbraith, en af hospitalets ledere. Det endda selv om hospitalet allerede mangler sygeplejersker.

"Vi mener, at det kan blive et nødvendigt skridt. Det handler om patientsikkerhed og det ansvar, vi har over for samfundet," siger Galbraith til CBS.

Stik eller suspendering

Rundt om i verden er flere og flere regeringer, ifølge Reuters, begyndt at stille krav om obligatoriske vacciner til dele af befolkningen. Blandt målgrupperne er ansatte i sundhedsvæsenet og andre omsorgsfag.

Det sker bl.a. i England, hvor regeringen har opfordret alle ansatte på plejehjem til at lade sig vaccinere og truer med mulige fyringer, hvis det ikke sker – også selv om landet ifølge regeringens egne beregninger risikerer at miste 3-12 pct. af de ansatte på den konto. Den engelske regering overvejer samtidig at udvide vaccinationskravet til hele sundhedssektoren, skriver The Guardian.

I Grækenland blev covid-vaccination i juli et krav for alle plejehjemsansatte, og fra september gælder det alt sundhedspersonale i landet. I Frankrig godkendte parlamentet i denne måned en lov om obligatorisk vaccination af sundhedspersonalet med trusler om midlertidig suspension.

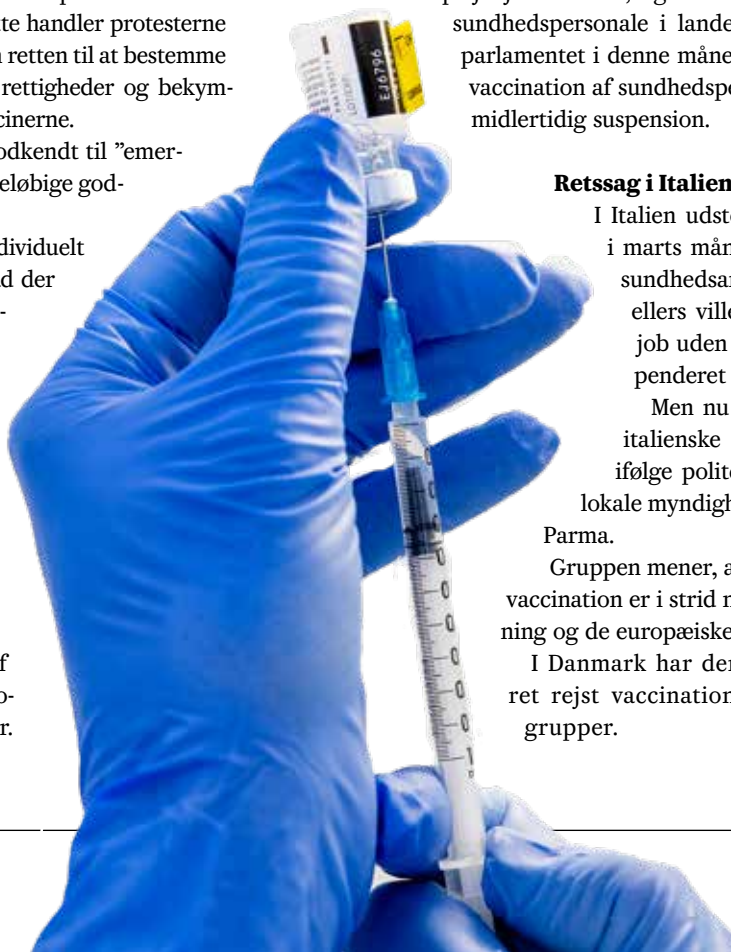
Retssag i Italien

I Italien udstedte regeringen allerede i marts måned et dekret, om at alle sundhedsansatte skulle vaccineres, ellers ville de blive omplaceret til job uden patientkontakt eller suspenderet resten af året uden løn.

Men nu har en gruppe af 3.000 italienske sundhedsmedarbejdere ifølge politco.eu anlagt sag mod de lokale myndigheder i Brescia, Milano og Parma.

Gruppen mener, at et krav om obligatorisk vaccination er i strid med den italienske forfatning og de europæiske menneskerettigheder.

I Danmark har der indtil videre ikke været rejst vaccinationskrav over for særlige grupper.

Kære Mette ...

”Imens du nyder din ferie med din familie, strejker jeg sammen med 5.000 andre sygeplejersker for #enfremtidudenforskel. Det betyder, at jeg ikke har ret til at afholde ferie med min familie og mine to drenge, men i stedet skal stå til rådighed for et nødberedskab i alle vagtlag og deltage i diverse demonstrationer.”

Sådan skriver sygeplejerske Marie Ingemann Kaas Rasmussen. Hun er en af de mange sygeplejersker, der i løbet af sommeren har skrevet en personlig feriehilsen til statsminister Mette Frederiksen (S) på Dansk Sygeplejeråds Facebookside. Her har sygeplejerskerne fortalt, hvorfor de er #mereværd, og hvorfor der er brug for #enfremtidudenforskel.

Marie Ingemann Kaas Rasmussen fortsætter:

”Jeg har snart været uddannet sygeplejerske i 10 år, og det er en skræmmende tid, vi går i møde. Komplexiteten er voldsomt stigende, opgaveglidningen er stor, og der mangler hænder! Imens du nyder din ferie, kan du måske spekulere lidt over fremtidens sundhedsvæsen! Du har nøglen til at løse den her konflikt, og hvor ville det klæde en kvindelige statsminister fra et gammelt arbejderparti at stå forrest i køen for kampen mod #ligeløn #ligestilling og #enfremtidudenforskel.” (...) ”Som sagt har jeg snart været sygeplejerske i 10 år – men jeg er IKKE sygeplejerske om 10 år, hvis vilkårene og vores løn ikke ændrer sig. Hvor ville jeg ønske, du ville respektere og anerkende vores arbejde med andet end ord og tomme løfter.

Afskaf Tjenestemandreformen og kæmp sammen med alle os andre for et Danmark uden forskel, for et Danmark med ligestilling og for et Danmark med ligeløn! God ferie!”

Du kan læse de mange hilsner fra sygeplejerskerne til Mette Frederiksen på www.facebook.com/sygeplejersker > scrol ned til den 5. juli.

Foto: RITZAU/SCANPIX

Præcisering om tuberkulose

Sygeplejerskens redaktion har modtaget en præcisering om det historiske billede 'Dengang' i *Sygeplejersken* nr. 8/2021, side 38-39.

Billedet har overskriften 'Vaccination mod tuberkulose på skolerne'. Sygeplejersken, der har skrevet til os, fortæller, at billedet viser børn, der bliver testet for antistoffer mod TB. Den såkaldte "tuberkulinprøve" eller MANTOUX-test.

Redaktionen takker.

42

Så stor en procentdel af de adspurgte danskere siger, at de støtter den igangværende sygeplejerskekonflikt. 19 pct. erklærer, at de er imod, mens 35 pct. ikke har taget stilling. Tallene er offentliggjort den 10. august og er fremskaffet i et samarbejde mellem DR og meningsmålingsfirmaet Epinion.

(hbo)

Hvordan var det at være i konflikt?

Vil du lade fremtiden vide, hvordan det er at være i konflikt?

Lige nu samler Arbejdermuseet og Dansk Sygeplejehistorisk Museum oplevelser ind. Se hvor du kan sende dit bidrag på dshm.dk > søg på 'Arbejdermuseet'.

Du kan også fotografere dine oplevelser og sende dem til museum@dshm.dk sammen med oplysninger om, hvor og hvornår billedet er taget – og gerne en kort beskrivelse af, hvad der er på billedet.

(hbo)

Hjælp til gravide og barslende mødre

Tekst **HENRIK BOESEN** Foto **FRIAFMISBRUG.DK**

Gravide og barslende mødre, hvor partneren har et overforbrug af rusmidler, kan se frem til at få mulighed for hjælp og støtte. Den etablerede rådgivningstjeneste bag hjemmesiden www.friafmisbrug.dk har fået midler fra Liljeborgfonden til et nyt projekt, hvor målet er at opspore og forsøge at hjælpe kvinderne i målgruppen. En genvej til at komme i kontakt med kvinderne er sundhedsplejerskerne, som i forvejen har kontakt til målgruppen.

Bag organisationen friafmisbrug.dk står en række fagpersoner, som landsdækkende, gratis og anonymt yder rådgivning til familier, bl.a. om konflikthåndtering og misbrugsproblemer.

FOTO: KLAUS-HENRIK ANDREASEN

Fag&Forskning

Mere nyt fra Fag&Forskning
Du kan finde flere nyheder på dsr.dk/fagogforskning. Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

Viden om anæstesi kan genopfriskes

Lokalt tilpassede kompetencekort og en palet af undervisningsmetoder støtter anæstesisygeplejersker i at vedligeholde kompetencer. Det viser et tiltag på anæstesiafsnittene på regionshospitalerne Herning og Holstebro. Her har man i et samarbejde mellem ledelse og medarbejdere udviklet en række kompetencekort. Målet med dem er at vedligeholde kritiske kompetencer ift. udstyr og kritiske situationer. En

systematisk evaluering af virkningen af kompetencekortene har efterfølgende vist en markant forbedring af sygeplejerskernes faktuelle viden.

(hbo)

Læs artiklen 'Kompetencekort genopfrisker viden' i *Fag&Forskning* nr. 2/2021 side 54-59.

Opvarmet luft til KOL-patienter betaler sig

I 2018 viste et forskningsprojekt fra Aalborg Universitetshospital, at iltbehandling med opvarmet luft tilført vanddamp forbedrer KOL-patienters almentilstand og livskvalitet. Nu har et nyt studie påvist, at det også sparer sundhedsvæsenet for udgifter til pleje, indlæggelser og medicin. Forskerne, der bl.a. tæller sygeplejerske Line Hust Storgaard fra Danish Center for Healthcare Improvements ved Aalborg Universitet, har regnet på alt fra antal hospitalsindlæggelser, plejebenhov i hjemmet, lægebesøg og medicinforbrug. ”Hver gang vi i Europa bruger 100 kr. til sundhed, går seks af dem til KOL-patienter. Så der er kun fordele for alle ved at give patienterne den rigtige behandling,” siger en af forskerne bag studiet, overlæge Ulla Møller Weinreich.

(mkl)

Fag&Forskning

Mere nyt fra Fag&Forskning
Du kan finde flere nyheder på dsr.dk/fagogforskning. Tjek os løbende på mobilen, eller få en daglig nyhedsopdatering direkte i din mailboks.

Tryksår kan forebygges ved systematisk observation

Trykskader fra medicinsk udstyr kan forebygges ved systematisk observation og daglig vurdering af hud kombineret med forebyggende tiltag. Når nyt udstyr bliver taget i brug, er det derfor vigtigt med en instruks både for anvendelse og påsætning og med prioritering af oplæring. Hudens status skal kontrolleres ved en daglig vurdering som led i det sygeplejefaglige skøn ift. forebyggelse

af tryksår, og hvis skaden opstår, skal specialister inddrages, og producenten skal have en tilbagemelding, så der er mulighed for at forbedre produktet. (hbo)

Læs artiklen 'Tryksår fra medicinsk udstyr kan forebygges' i Fag&Forskning nr. 2/2021 side 60-66.

Fald i optaget på uddannelsen

4.112 nye studerende er i år blevet optaget på sygeplejerskeuddannelsen – 147 færre end sidste år. Ærgerlig og bekymrende udvikling, men ikke overraskende, mener både Dansk Sygeplejeråd og Sygeplejestuderendes Landsammenslutning.

Tekst **MARIA KLIT** · Arkivfoto **LENA RØNSHOLDT**

4.112 nye studerende fik i slutningen af juli besked om, at de er blevet optaget på sygeplejerskeuddannelsen. Det svarer til et fald på tre pct. eller 147 færre studerende end sidste år, hvor antallet af optagne var 4.259.

I alt havde 4.703 håbefulde ansøgere valgt sygeplejerskeuddannelsen som deres 1. prioritet i år, og det betyder, at knap 600 ansøgere fik et afslag.

Dansk Sygeplejeråd kalder faldet i antallet af optagne alvorligt set i lyset af den akut forestående sygeplejerskemangel.

”Det er bemærkelsesværdigt, at vi har en masse ubesatte sygeplejerskestillinger og samtidig har et overskud af ansøgere på uddannelserne, som gerne vil faget, men som ikke kan få lov at komme ind, fordi der ikke er kapacitet til dem. Det giver ikke

mening. Området skal prioriteres politisk, hvis vi ikke skal ende med den store sygeplejerskemangel, som alle fremskrivninger peger på,” siger Dansk Sygeplejeråds næstformand, Dorthe Boe Danbjørg.

Onnd cirkel

”Det er en rigtig ærgerlig udvikling, men desværre ikke overraskende,” siger formand for Sygeplejestuderendes Landsammenslutning, SLS, Julie Bjerg Jakobsen, og fortsætter:

”Man kan ikke øge optaget på uddannelserne yderligere, før der er kapacitet til at tage imod flere studerende ude i praktiken. Der er brug for et kvalitetsløft, og for at der skabes flere praktikpladser, hvis det skal kunne hænge sammen. På den måde er det en ond cirkel, vi står i, for flere praktik-

pladser kræver flere kompetente hænder, der kan vejlede os.”

Løn skal spejle uddannelsesniveau

Det er ikke kun antallet af optagne, der er faldet ift. sidste år. Antallet af ansøgere var i år hele otte pct. lavere end sidste år, og det var det laveste antal ansøgere siden 2013, hvor kun 4.675 søgte ind på uddannelsen. Det kan ifølge Julie Bjerg Jakobsen i høj grad tilskrives konflikten og det øgede fokus på sygeplejerskers løn og arbejdsvilkår:

”Når man vælger uddannelse, gør man selvfølgelig op med sig selv, hvilket arbejdspress og hvilken løn man ønsker at arbejde under. Derfor har det naturligvis en betydning, at der bliver stillet skarpt på, at lønnen slet ikke svarer til det uddannelsesniveau og det ansvar, man skal løfte bagefter.”

HVEM SKAL MODTAGE ATHENA PRISEN 2021?

Dansk Sygeplejeråd og Bauta Forsikring belønner sygeplejefaglige indsatser, der gør FN's verdensmål til konkrete handlinger og mål i hverdagen. Frist for at indstille er den 25. september 2021 kl. 12.00.

Sygeplejersker, som sikrer trygge forløb og forebygger unødvendige genindlæggelser. Sygeplejersker, som opfinder nye metoder, der får stor betydning for patienternes hverdag. Det er eksempler på initiativer, som Dansk Sygeplejeråd og Bauta Forsikring belønner med Athena Prisen 2021.

Prisen gives til to sygeplejefaglige indsatser, hvor et eller flere af FN's verdensmål for bæredygtig udvikling er omsat til lokale mål og handlinger i hverdagen. Hvert initiativ modtager 50.000 kr., et diplom og en Athena-statue. Pengene kan bruges til videreudvikling af idéen eller til formidling af resultaterne.

I 2020 modtog Anne-Mette Iversen fra Kræftafdelingen på Aarhus Universitetshospital prisen for udvikling af et elektronisk system, der ved hjælp af sensorer kan registrere personalets håndhygiejne og forhindre infektioner og virusmitte. Trine Lund-Jacobsen fra Endokrinologisk Klinik PE på Rigshospitalet modtog prisen for udvikling af appen Bone@bc til kvinder med brystkræft.

Læs hvordan du indstiller på dsr.dk/athena

Så er det valgtid

Til efteråret er der valg til posterne i de fem kredsbestyrelser i Dansk Sygeplejeråd og til Lederforeningens bestyrelse.

Frem til den 30. september har alle aktive medlemmer af Dansk Sygeplejeråd, det betyder også medlemmer af SLS og af Senior-sammenslutningen, mulighed for at stille op som kandidat til kredsbestyrelserne, som i dagligdagen arbejder lokalt og regionalt for at varetage medlemmernes interesser. Det samme gælder til Lederforeningens bestyrelse, der arbejder for at sikre vilkårene for medlemmer af Lederforeningen.

Selve valghandlingen foregår i perioden den 25. oktober - 8. november.

5 kredsbestyrelser og 1- landsdækkende

Dansk Sygeplejeråd er inddelt i fem lokale kredse med hver sin bestyrelse. Hver kredsbestyrelse er ansvarlig for at varetage medlemmernes interesser inden for kredsens geografiske område, der svarer til opdelingen i regioner. Hver kredsbestyrelse består af en kredsformand og et antal kreds næstformænd samt bestyrelsesmedlemmer. Antallet af medlemmer i kredsbestyrelsen afhænger af antallet af medlemmer i kredsen.

Medlemmer af SLS kan også stille op til kredsbestyrelserne, og Lederforeningens bestyrelse er landsdækkende og sammensættes af to medlemmer fra hver region foruden en formand og en næstformand.

Bestyrelsernes opgaver

Kredsbestyrelserne har politisk ansvar og kompetence i alle lokale spørgsmål og skal sikre sammenhæng mellem medlemmernes interesser og de lokalpolitiske prioriteringer, strategier og indsatser. Kredsbestyrelsens opgave er at være tæt på medlemmerne og opfangne signaler, der bringes i spil ift. politiske indsatser og beslutninger lokalt og lands-

dækkende på tværs i Dansk Sygeplejeråd.

Lederforeningen, der er de ledende sygeplejerskers organisation, har til opgave at få sat en dagsorden, der både tilgodeser udviklingen af sygeplejen og sundhedsvæsenet, samt at ledere har ordentlige og udviklende ledelsesrum, arbejdsvilkår og de rigtige be-føjelser.

Bestyrelserne udgør kongressen

Medlemmer af kredsbestyrelserne og af Lederforeningens bestyrelse samt repræsentanter for SLS udgør samtidig en del af Dansk Sygeplejeråds kongres, organisationens øverste myndighed. Hovedbestyrelsen sammensættes af de fem kredsformænd og 1.-kreds næstformænd sammen med formand for Lederforeningen, formand for SLS og det centrale formandskab.

Stil op som kandidat

Alle aktive medlemmer af Dansk Sygeplejeråd samt medlemmer af Seniorsammenslutningen og SLS har ret til at stille op. Det samme gælder for Lederforeningen – alle aktive medlemmer kan stille op som kandidat til bestyrelsen. Valgperioden er fire år. Læs meget mere på hjemmesiden dsr.dk/stilop

Helt frem til den 30. september er det muligt at melde sit kandidatur, hvis man har lyst til at stille op.

Følg vejledningen på dsr.dk/stilop ift. at skrive et oplæg og uploade et foto. Der er også hjælp at hente på de enkelte kredskon-torer, hos SLS og i Lederforeningen.

- Læs mere på dsr.dk/stilop
- Den 30. september udløber fristen for at stille op som kandidat til enten en kredsbestyrelse eller til Lederforeningens bestyrelse.
- Sygeplejersken nr. 12/2021, som udsendes den 18.-22. oktober, bringer en oversigt over alle kandidater, som stiller op.
- Den 25. oktober begynder valghandlingen, som slutter den 8. november.

Hvad hjælper en sund appetit, hvis man ikke har appetit på livet?

TIL ALVERDENS NYTTE

Vores indsats betyder, at mange patienter med langvarige lidelser kan vende tilbage til deres hverdag.

Når livsgnisten svigter, er der brug for specialister. Vi har brug for sygeplejersker, der kan arbejde med det hele menneske. Og det er lige der – i spændingsfeltet mellem det eksistentielle, det humanistiske, det videnskabelige og det somatiske felt – vi gør en forskel.

Bliv sygeplejerske i Psykiatrien, hvis du vil redde mere end liv.
Læs mere på jobpsykiatrien.dk

REGION SJÆLLAND
PSYKIATRIEN

Man ligger, som man reder sengen

Af **KIRSTEN RUD**, ledende oversygeplejerske, Herlev og Gentofte Hospital, Afdeling for Urinvejssygdomme

”Man ligger, som man har redt”. Det lærte jeg som sygeplejeelev på Sct. Lukas Stiftelsen i 70’erne. Lagnerne skal være stramme, så ligger patienterne godt. Den tid er væk. Nu taler vi kun om penge og pressede sygeplejersker.

Under covid-pandemien organiserede og arbejdede sygeplejerskerne i front. Hurtigt og effektivt blev der etableret et setup for de patienter, der havde behov for indlæggelse og pleje, hvilket kræver viden og indsigt. Det og meget andet har presset sygeplejerskerne.

Regionerne har en pukkelfuld af patienter, som har fået udskudt deres operation efter covid-bølgerne. Det betyder, at

sygeplejerskerne skal opfordres til at arbejde ekstra for pukkelforvikling.

Vi bygger supersygehuse for milliarder. Flot ser det ud, og forventningerne stiger til pleje og behandling af højeste kvalitet. Det koster mange penge. Regionerne kræver ikke nogen besparelser på sygehuse i år, men der skal effektiviseres. På min afdeling skal vi effektivisere for 5,5 mio. kr. til næste år, i 2022.

Der kommer fortsat mange akutte patienter, kræftpatienter og patienter, som skal behandles for andre sygdomme. Det kræver et beredskab, dag, aften og nat, i weekender og på helligdage. Det er svært at få dækket vagtplanen. Der mangler sy-

geplejersker, som har en høj faglighed og kan tage ansvar for en afdeling med op til 40 patienter. Den enkelte sygeplejerske arbejder ofte hver tredje weekend og har 6-8 aften- og nattevagter pr. måned.

I årene fremover står vi overfor brobygning samt opbygning og etablering af sundhedsklynger. På hospitalerne får vi brug for dygtige sygeplejersker, som kan dele deres viden inden for specialiserede områder og arbejde sammen med hjemmesygeplejerskerne.

Og så kom strejken, men der er ingen penge til sygeplejerskerne. Jeg håber, at politikerne er bevidste om, hvordan de har redt op.

Tjekliste når du arbejder i Norden

Af **AGNETHE HERSKIND**, sygeplejerske, stud.scient.san. og projektsygeplejerske på BørneUnge Neurologisk ambulatorie, Rigshospitalet.

Sygeplejersker drager på færd i Norden. Min erfaring er en generel uklarhed om, hvad der er ”need” eller ”nice” to know, hvorfor nedenstående praktikaliteter kan være oplysende:

Need to know

- Først, book en tid ved et norsk skattekontor, så du får et d-nummer (personnummer) til lønindberetning.
- Afgør, om du vil have **kildeskat** med fast skatteprocent, men modsat intet fradrag, eller **ordinærskat** med fradrag og fradrag.
- Honoreringen skal du indberette til den danske skattestyrelse via **skat.dk** under exemption. Alternativt tilbyder Skat telefonisk rådgivning.

- Qua **skatteordningen** betales a-kassebidrag automatisk til den norske stat via **NAV**, hvorfor du kan få refundert dit danske a-kassebidrag via en **PDU1-formular**. Opsøg din a-kasse for vejledning.
- Informér din **a-kasse** om din ledighed forinden og efter endt ophold, så du forbliver berettiget til dagpenge ved lov.
- Undersøg via dit forsikringselskab, om du er omfattet af en automatisk **forsikringsordning**, hvis du rejser over 90 dage.
- Dit medlemskab af **fagforeningen** kan pauseres.
- **Pension**. Undersøg, om du via din løn indbetaler til en norsk pensionskasse og

overvej, om du vil oprette en arbejdsgiveradministreret pensionsordning.

Nice to know

- **Kontakten**. Rekrutteringen kan foregå via vikarbureauer, der bistår med bolig, fly og forsikring. Research og sidestil dem, som ligger dig for hånden, da de er tredjepart og har økonomisk incitament for netop din ansættelse. Alternativt kan du selv sørge for kontakten til en sygehusafdeling eller primærsektor og sørge for praktikaliteterne. Kontakt **EURES**.
- **Tilbud og forhandling**. Gør brug af din erfaring fra sundheds-, pleje- og omsorgs- såvel som servicesektoren og inddrag efteruddannelser og kurser. You are worth it!

Op mod **500.000**
danskere har en usynlig folkesygdom
uden at vide det.

Test
din viden på

osteoporoseviden.dk

Du kan bidrage til at opdage osteoporose i tide

Osteoporose har ingen synlige ydre tegn. Din sundhedsfaglige ekspertise og rådgivning er derfor afgørende for at få opdaget osteoporose i tide, forebygge udvikling af sygdommen og undgå brud på knoglerne. Ved at være opmærksom på risikofaktorer kan du gøre en forskel – både for det enkelte menneske og for samfundet.

Bliv klogere og tilmeld dig gratis konference på **osteoporoseviden.dk**

osteoporose
foreningen

HJEMMESYGEPLEJEN ER REN BRANDSLUKNING

Pia Medum Bennetsen og hendes kollega satte fokus på, at vagtplanerne er så pressede i Silkeborgs hjemmesygepleje, at der ikke var nok fastansatte sygeplejersker til et nødberedskab og dermed grønt lys til at deltage i sygeplejestrækningen.

Tekst **LAURA ELISABETH LIND**
Foto **MIKKEL BERG PEDERSEN**

“Hjemmesygeplejen er hver dag afhængig af vikarer, for at vagtplanen hænger sammen. Det dur ikke. For når byrådspolitikerne ikke har prioriteret penge til at sikre en tilstrækkelig fast bemanning i hjemmesygeplejen, så kan vi ikke levere den indsats, borgerne har behov for. Den konstante brug af vikarer udfordrer kontinuiteten, som har stor betydning for et trygt og godt behandlingsforløb,” siger Pia Medum Bennetsen, tillidsrepræsentant og sygeplejerske i Sundhedshuset i Kjellerup og fællestillidsrepræsentant for sygeplejerskerne i Silkeborg Kommune.

De pressede arbejdsvilkår har hun sat fokus på i et debatindlæg i Midtjyllands Avis sammen med kollegaen Hanne Holst Long, der er kreds næstformand i Dansk Sygeplejeråd. Og de har sagt det før. For et år siden var debatten oppe i samme avis, hvor de spurgte lokalpolitikkerne, om de ønsker en hjemmesygepleje, der er med til at sikre borgere i Silkeborg Kommune gode forløb, eller en hjemmesygepleje, der leverer brandslukning. Og her et år efter er debatten mindst lige så aktuell.

“Vi vil gerne tilbyde borgerne forebyggelse, tidlig opsporing og rehabilitering. Men vagtplanen lever sjældent plads til det. Vi er i stedet for nødt til at prioritere og slukke brande. Kommer vi til en borger, der giver udtryk for at have et somatisk problem, som ligger ud over det, der er sat tid af til, så kan vi ikke

nu at undersøge problemet med det samme. Og vi vælger løsninger, hvor besøgsinterval-lerne reduceres til et minimum, selvom vi så går på kompromis med vores faglighed. Det sker f.eks. ved kompressionsbehandling eller

Vi er alt for ofte nødt til at gå på kompromis med vores faglighed.

sårbehandling, hvor vi kun kommer én gang om ugen i stedet for to. Vi når heller ikke at lave ordentlig dokumentation. Vi er alt for ofte nødt til at gå på kompromis med vores faglighed,” uddyber Pia Medum Bennetsen.

Og det har den konsekvens, at flere kolleger overvejer deres fremtid i faget.

“Hvis vi skal sikre en høj kvalitet til borgerne, er det nødvendigt med flere fastansatte sygeplejersker. Og her vil politikerne måske sige, at vi over tid er blevet tilført flere midler. Men det er sket samtidig med, at vi får flere og mere komplekse opgaver både fra sygehuse og praktiserende læger. Desuden har kommunen skullet spare og har derfor lukket 15 aflastningspladser. Det mærker vi også. Og oven i det får Silkeborg Kommune flere borgere med behov for hjemmesygepleje,” siger Pia Medum Bennetsen.

Ikke nok til at strejke

Det, der for alvor fik de to sygeplejersker til tasterne, var den verserende strejke. Seks timer før hjemmesygeplejerskerne i Silkeborg skulle i gang med en planlagt demonstration foran Rådhuset, måtte de pakke deres bannere, skilte og kampråb sammen. For holdet af faste hjemmesygeplejersker er så lille, at man i Silkeborg Kommune ikke kan stille med et nødberedskab under strejken. For vikarer, der ikke er månedslønnet, må ikke indgå i nødberedskabet. Og det betød, at sygeplejerskerne måtte tilbage til de fortravlede vilkår og den pressede vagtplan.

“Det understreger problematikken. Hjemmesygeplejen er meget ofte ren brandslukning,” siger Pia Medum Bennetsen. ●

For få fastansatte sygeplejersker og en presset vagtplan, der ikke leverer den sygeplejefaglige standard, som borgerne i Silkeborg Kommune har brug for, fik Pia Medum Bennetsen og hendes kollega til at gå til lokalavisen.

”

Det må enhver po-li-ti-ker da ku forstå...

Lyden af faglig kamp. Fem sygeplejersker gik i studiet for at indspille sagen ”Vi er mere værd” og dermed råbe politikerne op. Det er en af mange events og demonstrationer, som sygeplejersker landet har stået bag denne strejkesommer. Imens er presset på regeringen og arbejdsgiverne vokset.

Tekst **HELLE LINDBERG, NANA TOFT, KRISTINE JUL ANDERSEN, MARIA KLIT og JAKOB LUNDSTEEN**
Foto **CLAUS BECH**

Ida Rindorf, Maja Mann, Nicoline Shokofeh Tamjidi, Lisbeth Johanning, Suzanne Agerholm lagde sjæl og stemme i, da de indspillede "Vi er mere værd", skrevet af sygeplejerske **Anja Sorgenfri**.

Blusset bliver skruet op

Konflikten har fået fornyet styrke på den anden side af sommerferien, og endnu flere sygeplejersker er blevet udtaget til strejke. Kampgejsten lever, både blandt de strejkende og deres kollegaer – alt imens presset på politikerne stiger.

Tekst **HELLE LINDBERG**, **NANA TOFT** og **JAKOB LUNDSTEEN**
Foto **CLAUS BECH**

Efter 52 dages strejke brød chefforhandler for Danske Regioner, Anders Kühnau, endelig tavsheden og inviterede Dansk Sygeplejeråd til et orienteringsmøde.

”Hvis Dansk Sygeplejeråd vil i dialog med os, synes jeg, at de skal inviteres til et møde, hvor vi ser på, hvordan vi kommer ud af den her konflikt,” siger Anders Kühnau til TV 2.

Formand Grete Christensen:

”Jeg har en stor forventning til, at de på det møde vil fortælle lidt om, hvad de vil gøre, så man kan få sygeplejerskerne tilbage på arbejdet igen,” siger hun til Ritzau.

I skrivende stund er strejken gået ind i sin ottende uge, og når du får denne udgave af *Sygeplejersken* i hænderne, har mødet med Danske Regioner og et tilsvarende med KL fundet sted.

Lige nu ser det ud til, at konflikten forsetter på forhøjet blus. Knap 1.000 ekstra sygeplejersker vil have sluttet sig til de 5.000 strejkende, og yderligere 215 og 218 sygeplejersker er klar til at strejke fra henholdsvis den 25. august og den 7. september.

I alt vil ca. 6.500 sygeplejersker have nedlagt arbejdet, når vi når frem til 7. september, hvis konflikten ikke er ophørt.

Indtil videre har statsminister Mette

Frederiksen (S) afvist at gribe ind i konflikten – til trods for, at konsekvenserne af strejken for alvor begynder at kunne mærkes i sundhedsvæsenet.

Udvidelserne vil kunne mærkes

De seneste opgørelser fra regionerne fra 4. august viser, at mere end 50.000 planlagte, ambulante kontakter og kirurgiske indgreb er blevet aflyst som en konsekvens af strejken.

Og konsekvenserne vil kun blive større i takt med, at endnu flere sygeplejersker nedlægger arbejdet. Professor i sundhedsøkonomi Jakob Kjellberg fra VIVE, det

7. JULI

Aflyste behandlinger

28.362 behandlinger på landets sygehuse er blevet udskudt i de første to uger af strejken.

12. JULI

Konflikten optrappes

Dansk Sygeplejeråd vælger at udtage 702 sygeplejersker mere til strejken fra den 10. august.

13. JULI

Strejke vil gøre ondt

Udvidelsen af strejken vil presse politikerne til at finde en løsning, vurderer professor i sundhedsøkonomi Jakob Kjellberg.

Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, vurderer, at især de seneste udtag vil komme til at ramme, hvor det gør ondt.

”Umiddelbart lyder 218 sygeplejersker her og 215 sygeplejersker der måske ikke af alverden, men udvidelserne er designet sådan, at det kommer til at ramme nogle ganske bestemte grupper, som kan være med til at lægge pres på politikerne om at finde en løsning,” siger Jakob Kjellberg.

Et effektivt nålestik

De seneste strejkeudtag vil især ramme planlagte operationer hårdt, og fra sidst i august må også fertilitetsbehandlinger holde for. I både Region Hovedstaden, Region Nordjylland og Region Sjælland er det hovedsageligt sygeplejersker på fertilitetsklinikkerne, som udtages til strejke.

Det vil få betydning for alle borgere, som er indkaldt eller venter på indkaldelse til indledende undersøgelser og de første samtaler om fertilitetsbehandling, fordi ingen nye behandlingsforløb vil blive sat i gang.

”Fertilitetsbehandling er et område, hvor der virkelig er store følelser på spil, og det er en patientgruppe, som generelt er rigtig god til at råbe højt og trænge igennem til politikerne. De er måske også mere aktive i debatter og på sociale medier end nogle af de ældre patientgrupper. Derfor er det et effektivt nålestik, man går ud og laver,” siger Jakob Kjellberg.

Diskrimination og uligeløn

Trods udvidelser er spørgsmålet dog stadig, om strejken kan rokke ved det fastlåste lønsystem. Spørger man professor emeritus og arbejdsmarkedsforsker Henning Jørgensen fra Aalborg Universitet,

Ingen kommer udenom den diskrimination, den uligeløn og den uretfærdighed, som den kønsbestemte lønindplacering er et udtryk for.

Arbejdsmarkedsforsker og professor emeritus **HENNING JØRGENSEN**

kommer det først og fremmest an på kriteriet for succes.

”Hvis vi udelukkende kigger på lønstigninger, tror jeg ikke, vi skal forvente særlig meget. Som situationen er nu, er der ikke opbakning politisk til at give sygeplejerskerne en pose penge.”

Men selvom sygeplejerskerne måske går tomhændede ud af strejken, er det Henning Jørgensens vurdering, at de på længere sigt kan være bølgebrydere for hele fagbevægelsen.

”Der er sat gang i en bevidstgørelse. Hvor bredt politisk det vil rodfæste sig, tør jeg ikke spå om, men jeg er overbevist om, at det vil sætte en dagsorden. Der bliver talt om fagegoisme, men det synes jeg ikke. I min optik tager sygeplejerskerne en for holdet – og verden vil ikke være den samme igen bagefter.”

Henning Jørgensen vil ikke gætte på præcist, hvad strejken ender med. Han vurderer dog, at regeringen vil blive tvunget til handling.

”Der vil komme et politisk indgreb til sidst, og der vil komme en lønkomité.

Ingen kommer udenom den diskrimination, den uligeløn og den uretfærdighed, som den kønsbestemte lønindplacering er et udtryk for,” siger han.

Støttepartierne bløder op

Mens regeringen har været tavs, er flere af støttepartierne, begyndt at røre på sig. I løbet af juli har bl.a. Enhedslisten, Radikale Venstre og DF kaldt på politisk handling, enten i form af direkte indgriben i strejken eller via et opgør med Tjenestemandsskiftreformen fra 1969.

Senest har SF meldt sig ind i debatten med et konkret forslag om en ligelønslov, der skal afsætte to mia. kr. årligt og derigennem målrettet skal give et løft til lønningerne og arbejdsforholdene i de traditionelt kvindedominerede fag i den offentlige sektor.

”Sygeplejerskerne og de mange andre ansatte i de traditionelle kvindefag spiller en nøglerolle i vores samfund. De bør selvfølgelig have en løn og nogle arbejdsvilkår, der afspejler den kæmpe store indsats, de yder hver evig eneste dag for at få samfundet til at hænge sammen,” siger SF-formand Pia Olsen Dyhr til TV2.

Formand for Dansk Sygeplejeråd Grete Christensen hilser forslaget velkomment.

”Jeg bakker op om initiativet fra SF. Det er så vigtigt, at der er politiske partier, der er rede til at gøre op med lønforskellen mellem de kvinde- og mandsdominerede fag,” siger hun, og tilføjer.

”Det er nødvendigt, at partierne er villige til at afsætte penge til at ændre det hierarki, vi har – ellers ændrer vi ikke noget. Hvis der ikke bliver afsat flere penge til løn, så har de jo på forhånd sagt, at man skal tage noget fra de andre

19. JULI

Strejken udvides igen

Endnu 225 sygeplejersker udtages, og knap 6.000 sygeplejersker vil dermed blive en del af strejken.

20. JULI

Enhedslisten vil have politisk indblanding

Mai Villadsen (EL) opfordrer statsminister Mette Frederiksen til at gøre op med tjenestemandsskiftreformen af 1969.

21. JULI

Hver fjerde støtter politisk indgreb

Ny måling fra Voxmeter for Ritzau viser, at 27,3 pct. går ind for et politisk indgreb, der afslutter sygeplejerskekonflikten.

grupper, for at vi kan få noget mere. Det har vi i Dansk Sygeplejeråd ikke med som præmis,” siger hun.

Hård kamp om dagsordenen

Trods hård konkurrence fra en sportsommer om at sætte dagsordenen, har sygeplejersker sommeren igennem vist kampvilje og stor stædighed. Slagordene har givet genlyd på gader og stræder, og mange kampsange har gjaldet. En af dem var sangen ”Vi er mere værd”.

På en brandvarm sommerdag i juli mødte fem gæve sygeplejersker op for at indspille kampsangen og lave en musikvideo for Dansk Sygeplejeråd med lidt hjælp fra sangerinden Zindy Laursen.

Deres ørehængerudgave af ”Vi er mere værd – OK 21” er foreløbig blevet delt mere end 3.000 gange, har høstet over 150.000 visninger, og er flittigt blevet brugt som lydspor til mange af de store og små strejkeaktioner, der har været afholdt i løbet af de forgangne uger.

Ida Rindorf var én af de sygeplejersker, som gladeligt stillede op og sang for rul-lende kameraer. Hun fortæller, at stemningen var i top, og følelsen af fællesskab var stærk.

”Jeg kendte kun en af de syngende sygeplejersker, men vi var alle fuldstændig klar på at give den hele armen. Vi ville gerne vise, at vi støtter strejken fuldt ud, så vi fandt hurtigt fælles fodslag,” siger hun.

Ida Rindorf er ikke selv udtaget til strejke. Hun arbejder på Kardiologisk Laboratorium på Rigshospitalet, hvor hverdagen stort set er uændret. Ligesom mange andre sygeplejersker har det dog ikke afholdt hende fra at kaste sig ind i kampen og stå skulder ved skulder med sine strejkende kollegaer.

Hun oplever desuden, at opbakningen fra danskerne er stor. Ida Rindorf håber, at det snart vil afføde konkret handling fra regeringen.

”Jeg har endnu ikke oplevet, at patienterne har været uenige i, at sygeplejersker fortjener en ordentlig løn. Jeg håber, at de og den øvrige befolkning kan være med til at sætte skub i politikernes velvilje og give lyst til et opgør med uligelønnen,” siger hun. ●

← **Ida Rindorf** i studiet under indspilningen af ”Vi er mere værd”. Hør sangen her: dssr.dk/kampsange

23. JULI

Thulesen Dahl opfordrer til indgreb

Formand for Dansk Folkeparti Kristian Thulesen Dahl melder sig i koret om et hurtigt indgreb.

23. JULI

Aktiviteter udskydes

42.343 behandlinger eller aktiviteter for patienter er udskudt siden strejkens start.

27. JULI

Sygeplejersker udvider strejken for tredje gang

215 sygeplejersker udtages til strejke fra den 25. august. Det rammer især fertilitetsbehandling og planlagte operationer.

DETTE INTERVIEW
BLEV LAVET FØR
DANSKE REGIONER
INDBØD DANSK
SYGEPLEJERÅD
TIL MØDE

Tekst NANA TOFT

CHEFFORHANDLER:

”Det gør virkelig ondt nu“

Anders Kühnau (S), chefforhandler for regionerne, mener, at det er Dansk Sygeplejeråd, der har ansvaret for et udspil til en ”realistisk løsning” på sygeplejekonflikten.

Vi går ind i syvende uge af strejken nu. Sundhedspuklen vokser. Der er radio-tavshed fra regeringens side. Du siger, du er åben for en dialog, så hvorfor henvender du dig ikke til DSR?

Situationen lige nu er, at vi har for-handlet to aftaler på plads, som både bestyrelsen og kongressen stemte for, men som medlemmerne stemte ned. Jeg synes derfor, at vi har løftet vores ansvar. Nu ligger bolden hos Dansk Sygeplejeråd. Det er dem, der må komme med et udspil til en realistisk løsning.

Og hvad mener du med en ”realistisk løsning”?

Løsningen er i hvert fald ikke at genåbne de overenskomstaftaler, der allerede er lavet. Så jeg er åben for dialog, men jeg tror, det bliver svært. Der er jo kun én pose penge.

Du siger, at du ønsker mere i løn til sygeplejerskerne, men at der samtidig kun er én pose penge til deling blandt

flere. Hvorfor er det, at du ikke lægger et pres på regeringen for at åbne op for kassen?

Det ville være upassende, hvis jeg bad regeringen om at blande sig i overenskomstforhandlingerne, og hvordan vi fastsætter lønnen på arbejdsmarkedet. Så det går jeg slet ikke ind i.

Men så sidder du jo bare på hænderne?

Det er svært at finde en vej ved for-handlingsbordet. Det hører jeg også, DSR er enige i.

Det lader til, at du skubber det fulde ansvar over på DSR. Hvad er dit eget ansvar i det her?

Vi har alle et ansvar. Lige nu sørger regionerne for – sammen med DSR – at sikre nødberejdskaerne, så vi kommer igennem konflikten uden risiko for liv og førlighed. Mit håb er, at strejken snart ender. For det har store konsekvenser. Det gør virkelig ondt lige nu. ●

EL OG DF OPFORDRER TIL POLITISK INDGREB I STREJKEN

Statsministeren skal hurtigst muligt finde penge til at gøre op med tjenestemandreformen, mener EL og DF. Partierne er dog uenige om, hvor pengene skal komme fra.

”Tjenestemandreformen er skabt på Christiansborg. Ergo skal Christiansborg også rydde op og skaffe den pose penge, der skal til for at gøre op med tjenestemandreformen.”

Sådan lyder det fra Enhedslistens politiske ordfører, Mai Villadsen, der opfordrer statsminister Mette Frederiksen til hurtigst muligt at indkalde til politiske forhandlinger.

”Nøglen til at løse problemet ligger hos Mette Frederiksen. Det er hende, der sidder på pengeskassen,” understreger Mai Villadsen.

DF: Sæt lønudviklingen i bero

Samme udmelding kommer formand for Dansk Folkeparti, Kristian Thulesen Dahl, med:

”Hvorfor lade de nuværende 40.000 udskudte operationer, som sygeplejerskestrejken har forårsaget, blive til 80.000 eller 120.000 før man gør noget,” som han sagde til Politiken.

Hvor pengene skal komme fra, kan partierne dog ikke blive enige om. Til TV2 siger Kristian Thulesen Dahl, at sygeplejerskernes lønstigning skal hentes ved at sætte lønudviklingen i en række traditionelle mandefag i bero i en periode.

”Hen over en årrække skal man lade nogle stå lidt mere stille på lønskalaen, mens andre får et løft. Ad åre når man frem til noget, der faktisk er mere end rimeligt,” lyder det fra Thulesen Dahl.

EL: Rul skattelettelser tilbage

Den løsning er Mai Villadsen dog lodret uenig i. Hun finder forslaget både usolidarisk og uretfærdigt:

”Desuden vil det overhovedet ikke batte at sætte lønudviklingen i bero. I Enhedslisten foreslår vi derfor, at vi ruller de skattelettelser tilbage, der i årtier er blevet givet de rige.” ●

28. JULI

Færre studerende

4.112 studerende er optaget på sygeplejerskeuddannelserne: 147 færre end sidste år.

28. JULI

En tavs regering

Sygeplejerskerne vil have regeringen på banen, men på sytten dage er der fortsat tavshed.

9. AUGUST

Arbejdsgiverne bryder tavshed

Danske Regioner og KL indbyder Dansk Sygeplejeråd til orientingsmøde.

Nødberedskabet bliver presset fra alle sider

Patienter, der ikke er akutte. Læger, der beder om tjenester. Regionen, der trækker i ens løn, så det er svært at betale regningerne. Der er mange ting, der frustrerer og presser de strejkeramte sygeplejersker i Endoskopiafdelingen på Hvidovre Hospital.

Tekst KRISTINE JUL ANDERSEN · Foto BAX LINDHARDT

De småsludrer, joker og griner med hinanden, mens de venter på, at alle er samlet til morgenbriefing ved tavlen på den strejkeramte endoskopiafdeling på Hvidovre Hospital. Et par stykker står og kigger nærmere på patientoversigten. Det er rygtedes, at en af kollegerne har meldt sig syg pga. bivirkninger fra sin corona-vaccine.

”Jeg skal lige finde ud af, om jeg skal have hevet en erstatning ind. Alle de andre er ude til et strejkearrangement,” siger Marianne Priskorn, der er tillidsrepræsentant for sygeplejerskerne på afdelingen – samt to andre afdelinger, der også er strejkeramt.

”Er det ok, at vi springer? Vi kan godt klare det selv, hvis vi må?” lyder det fra en af sygeplejerskerne og en anden istemmer: ”Ja, det er ikke noget problem.”

Må skrive uenighedssedler

Det bliver besluttet ikke at kalde en ekstra ind, og lynhurtigt får de koordineret, hvem der gør hvad, da en sygeplejerske bryder ind.

”Der er kommet to patienter, som ikke er akutte. De er visiteret i april måned til udskiftning af stent. De kan sagtens vente,” påpeger sygeplejersken.

Hun er frustreret, for de tager kun akutte patienter ind til undersøgelser og behandling under nødberedskabet – her-

under kræftpakkerne. Men de to patienter får lov at blive.

”Det er vigtigt, at vi ikke diskuterer hen over hovedet på patienterne. De skal behandles ordentligt, for det er ikke deres skyld. Og så tager vi diskussionen på afdelingen bagefter,” siger Marianne Priskorn og spørger sygeplejersken:

”Vil du skrive en uenighedsseddel på den?”

En anden forslår, at de er to, der skriver under.

Uenighedssedlerne er Marianne Priskorns dokumentation på, at der holdes øje med, hvad der er akut, livstruende eller cancer. Der ligger allerede en del uenighedssedler på afdelingen. Hun forklarer,

En kollega er syg, og to patienter bør ikke være på den strejkeramte Endoskopiafdeling på Hvidovre Hospital. Men sygeplejerskerne har lynhurtigt løst situationen på dagens morgenmøde. Yderst til højre ses **Wendy Waagenes** og tillidsrepræsentant **Marianne Priskorn**.

at hun kan bruge sedlerne, når der igen skal forhandles nødberedskab. F.eks. hvis hun skal argumentere for, at det skal være mindre.

Gal over løntræk

Lynhurtigt er de 10-12 sygeplejersker smuttet igen. De henter patienter i venteværelset og forsvinder med dem ind på stuerne, hvor der bl.a. bliver lavet gastrokopier og koloskopier.

De patienter, der bliver bedøvet, kommer efterfølgende ind på en opvågningsstue, hvor der er 12 sengepladser på rad og række og seks lænestole. Sygeplejersken Anja Malmberg gør klar til, at de første patienter kommer.

”Her er mere stille end normalt. Og vi savner kollegerne, der ikke er her,” siger hun.

Øjnene glider hen over computerskærmen med oversigten over patienter, og så kommer frustrationerne.

”Vi har haft rigtig meget ekstraarbejde i maj og juni. Det kunne også ses på vores lønseddel, som vi fik i slutningen af juni. Men natten til den 1. juli trak regionen store beløb af vores løn. Uden varsel,” siger hun.

Sagen er, at regionen har trukket penge for de sidste 12 dage af juni, men i stedet for at gøre det af grundlønnen har man trukket af nettolønnen, der også indeholdt betaling for de mange ekstravag-

ter. For nogle har det gjort det svært at betale regningerne.

”Det er så groft. Og det rammer arbejdsglæden, når man bliver behandlet på den måde,” siger Anja Malmberg.

Kollegaen Conny Rasmussen er kommet forbi og tilføjer:

”Det berører mig virkelig meget, at arbejdsgiverne kan være på den måde. Der er nogle, som ikke kan betale deres faste udgifter. En ting er, at de hæver det, der er berettiget. Men at tage det, vi har knoklet ekstra for, og de så derefter ikke kan finde ud af at betale det tilbage, som er uberettiget. Det gør det endnu værre,” siger Conny Rasmussen, der nu kæmper med lønkontoret for at

Fakta

- Marianne Priskorn er tillidsrepræsentant for Endoskopien, Gastromedicinsk Ambulatorium og Gastrokirurgisk Ambulatorium, der alle er strejkeramt.
- Her er i alt 75 sygeplejersker, hvoraf seks ikke er medlem af DSR.
- Normalt er der 18 på vagt på endoskopiafdelingen.
- Nødberedskabet er på mellem 10 og 14.
- De tre afsnit har normalt omkring 200 patienter om dagen. Det er nu stærkt reduceret.

↑ En læge fra operationsgangen har netop forladt Endoskopien efter at have fået nej til hjælp fra de strejkeramte sygeplejersker. Her er det fra venstre **Wendy Waagenes**, **Conny Rasmussen**, **Anja Malmberg** og TR **Marianne Priskorn**, der taler om situationen.

afdeling – operationsgangen – som ikke er udtaget til strejke. Hun spørger, om en af dem vil blande noget botox til hende.

Anja Malmberg fortsætter sit arbejde og siger, at det kan hun ikke, og de andre virker lidt usikre på, hvad de skal svare, indtil Wendy Waagenes siger:

”Det synes jeg ikke, vi skal. Vi er strejkeramt, og det vil være strejkeramt arbejde.”

Lægen drejer rundt på hælen og går hurtigt ud af opvågningsstuen, mens hun mumler, at så må hun finde på noget andet. Sygeplejerskerne står lidt undrende tilbage med spørgsmålet om, hvorfor de ikke selv kunne klare det på operationsgangen.

”Det er altså svært at navigere i,” siger Anja Malmberg, mens Wendy Waagenes frygter, at lægen nu er sur på hende over afvisningen.

Grædende sygeplejerske i røret

I det samme ringer Marianne Priskorns telefon. Hun rynker brynene. Lytter.

”Prøv at trække vejret helt ned i maven. Du skal ikke være ked af det. Vi finder en løsning,” siger hun beroligende.

Hun taler med en kollega, der er ramt af, at regionen har trukket hende i løn. Og hun har ikke fået strejkepenge fra Dansk Sygeplejeråd endnu. Samtidig får hun normalt kørselsfradrag, når hun kører på arbejde. Det gør hun ikke, når hun kører til strejkeaktiviteter. Så det er en stor udskrivning for hende at deltage. Samtidig vil hun ikke være usolidarisk med kollegerne.

Marianne Priskorn lægger på og trækker selv vejret dybt.

”Det gør ondt helt ind i hjertet,” siger hun og kigger frem for sig. Kort efter forsvinder hun ned ad gangen. Hun skal videre ud til de strejkende, der er blevet inviteret til et støttearrangement af skraldemændene på en genbrugsplads på Amager. ●

få penge tilbage. Det er endnu ikke lykkedes. De er ferieramte.

Lægen får nej

Sygeplejersken Wendy Waagenes kommer ind på opvågningsstuen med en patient. I det samme kommer en læge fra en anden

EN KAMP MED MANGE OFRE

Halvandet år med corona, afvikling af patientpukler og nu strejke tærer på sygeplejerskerne på Endoskopiafdelingen på Hvidovre Hospital. De oplever, at arbejdsgiverne har vendt sig imod dem.

Tekst **KRISTINE JUL ANDERSEN** · Foto **BAX LINDHARDT**

”Jeg synes, at vi kæmper en hård kamp. Vi kan virkelig mærke, at vi har arbejdsgiverne imod os. Os, som de stod og klappede ad sidste år.”

Wendy Waagenes kigger tomt frem for sig. Hun er sygeplejerske på Endoskopiafdelingen på Hvidovre Hospital. Ved siden af hende sidder tillidsrepræsentant Marianne Priskorn.

”Man kan godt mærke, at arbejdsgiverne prøver at gøre tingene sure for os. Vi prøver at være gode kolleger og gode ansatte. Men det er svært, når man bliver behandlet på den måde,” supplerer hun.

Frustrationerne er bygget op over lang tid – og især det sidste halvandet år. Med første coronabølge, hvor alle skulle tage vagter hos covid-patienterne uden kompensation. Dernæst pukkelaftvikling med masser af overarbejde. En ny coronabølge, hvor de blev pålagt coronavagter, fordi ingen meldte sig frivilligt. Og nogle fik sløffet juleferien. Derefter endnu en pukkelaftvikling.

Da strejken blev en realitet, toppede regionen det hele med at trække sygeplejerskerne for 12 dages løn natten til den 1. juli. Uden varsel. Og ikke bare i grundlønnen, som de ifølge reglerne har ret til, men i nettolønnen, hvor også ekstravagter fra maj og juni indgik.

”Det er en svinestreg. Jeg fik trukket 13.000 kr.,” siger Wendy Waagenes.

Ifølge Marianne Priskorn er alle blevet trukket mellem 6.000 og 16.000 kroner.

Løn kan stoppe flugten

Wendy Waagenes fortæller, at hun stemte nej til mæglingforslaget fra Forligsmanden for at få opmærksomhed på sygeplejerskernes løn og arbejdsvilkår.

”Vi har brug for, at flere bliver i faget. Vi gør det her for fremtidens sygeplejersker. Hvis arbejdsgiverne vil have et vist fagligt niveau, bliver de nødt til at give noget mere i løn og sikre nogle bedre arbejdsvilkår. De unge har høje forventnin-

ger. Og de flygter herfra,” siger hun, og Marianne Priskorn supplerer:

”Det er et stort problem for os at rekruttere. Selv i et ambulatorie som det her, hvor der ikke er skæve vagter, har vi ubesatte stillinger. Det er ikke set før. Normalt er det et drømmejob, hvis man har små børn. Men vi har et stort ansvar, og man skal hurtigt stå på egne ben. Og fordi vi er i et ambulatorium, får vi mindre i løn, fordi vi ikke har vagtbyrdepengene.”

Wendy Waagenes påpeger, at man kan oparbejde nogle kompetencetillæg, men man er ikke sikker på at få dem med sig, hvis man skifter job. Så man risikerer at skulle gå ned i løn.

Personlige ofre

Selvom frustrationerne er store og ødelæggende for arbejdsglæden, er sygeplejerskerne professionelle over for patienterne. Men det har personlige konsekvenser, fortæller Marianne Priskorn:

”Vi bukker også under. Vi har flere, der er sygemeldte med stress, på alle tre afsnit, hvor jeg er TR. For der kommer en reaktion,

når presset bliver for stort, og arbejdsglæden bliver dræbt,” siger hun og forudsiger:

”Vi kommer til at se flere sygemeldinger og flere, der forlader faget, hvis der ikke kommer et godt resultat ud af det her. Jeg tror, at sygeplejerskerne vil være så skuffede, at det vil få alvorlige konsekvenser.”

På afdelingen snakker de om bare at sige op. Flere kolleger er stoppet. De har søgt stillinger i det private. En er blevet koordinater i et EL-firma.

De to sygeplejersker har også lidt deres egne afsavn til fordel for strejken. Marianne Priskorn skulle have holdt en uges ferie i slutningen af juni i forbindelse med, at hun skulle være mormor. Det blev erstattet af en 70 timers arbejdsuge. Og Wendy Waagenes har måttet melde afbud til familiesammenkomsten i USA.

”Jeg synes, vi har betalt en høj pris. Det gør ondt at stå i den her situation. Det er svært at forstå, at arbejdsgiverne ikke kan forstå det. Jeg synes, at det her viser, at vi er villige til at ofre rigtig meget for at få gjort op med den måde, vi bliver behandlet på,” understreger Marianne Priskorn. ●

Wendy Waagenes

er højt specialiseret sygeplejerske inden for endoskopian. Hun har knoklet under corona – og efterfølgende for at afvikle pukler. Af to omgange. Hun ved ikke, hvornår hun skal holde al sin ferie. Hun har kun afholdt to dage i år.

”HÅB ER IKKE EN STRATEGI”

Tekst **JAKOB LUNDSTEEN** · Foto **CARSTEN LORENZEN**

Sådan lyder **Grete Christensens** budskab til statsminister Mette Frederiksen. Lønspørgsmålet er blevet en ”frustrationsmagnet”, der dækker over et hårdt arbejdsmiljø og et stadig stigende tempo i effektiviseringens tegn, der forringer omsorgen og sygeplejen. ”Det her går ikke bare over,” siger formanden for Dansk Sygeplejeråd.

Det er dag 48 efter strejken begyndte. August er kun få dage gammel, og sygeplejerskernes røde sommer fortsætter med uformindsket styrke. Der er stadig radiotavshed fra regeringen og arbejdsgiverne, en attitude som formand Grete Christensen ikke tøver med at kalde ”arrogant”. Men tiden er med sygeplejerskerne, mener formanden:

”Lige i øjeblikket er der en enorm gejst og tro på, at det handler om mere end kun løn. Det handler om ligestilling i Danmark. Det her er fagbevægelsens #MeToo. Om retfærdighed i forhold til at kvindedominerede fag skal have en løn, der svarer til de mandsdominerede fag. Sygeplejerskerne går her alene og tager en for holdet.”

Grete Christensen har de sidste halvanden måned oplevet en stigende opbakning og kendskab til strejken og sygeplejerskernes situation i befolkningen.

”Vi har været meget synlige. Både på gaderne og i medierne. Befolkningen bredt

set bakker op på en helt anden måde, end jeg har oplevet tidligere. Jeg synes, det er fantastisk at opleve. Og faktisk er der også mange af vores kolleger i fagbevægelsen, der bakker op – det siger de bare ikke så højt. Det begrundes med, at deres medlemmer har stemt ja, og derfor kan de ikke offentligt bakke op om sygeplejerskerne. Når jeg taler med dem, er der mange, der håber, vi får held med at komme igennem med noget,” siger Grete Christensen.

”De svigter deres ansvar”

Af fem omgange er der skruet på strejkeudtaget, så strejken pr. 25. august vil omfatte omkring 6.000 sygeplejersker. Indtil videre har det resulteret i ca. 50.000 aflyste eller udskudte behandlinger og aktiviteter.

Chefforhandler for Danske Regioner, Anders Kühnau, siger til *Sygeplejersken*, at ”det gør virkelig ondt”. Men bolden ligger hos DSR, siger han. Den køber Grete Christensen på ingen måde.

”Det er tankevækkende, at man som ansvarlig arbejdsgiver for 35.000 medarbejdere bare sidder og ikke gør noget samtidig med, at vi kan se, at belastningen på hospitalerne bare stiger og stiger. Det er som strudsens, der har stukket hovedet i busken. Jeg synes, de svigter deres ansvar.”

Hvad vil du helt konkret gerne høre fra Anders Kühnau?

”Jeg vil gerne høre, at han er optaget af, hvordan vi kan få sygeplejerskerne tilbage på arbejde igen. Han siger, at han også gerne vil give sygeplejerskerne mere i løn, men at regionerne nok ikke selv kan klare det. Skulle vi så ikke sammen prøve at finde en landingsbane for det her og få dem, der har nøglen – nemlig Christiansborg – på banen. Jeg synes, vi har et fælles ansvar som organisation og arbejdsgiver til at få arbejdet til at fungere på en måde igen, så vi både kan værne om de sygeple-

jersker, der allerede er der – kan holde på dem – og kan tiltrække nogle flere,” pointerer Grete Christensen.

Arrogance fra alle sider

Danske Regioner kan dog ikke rykke på det strukturelle lønproblem, den ulige lønindplacering. Her peger pilen på regeringen.

Hvis du sad overfor Mette Frederiksen lige nu, hvad ville du så sige til hende?

”Jeg ville sige til hende, at hun skal være alvorligt bekymret for det danske sundhedsvæsen. Og dermed bekymret for vores fælles velfærdssamfund. At vi i øjeblikket kan se, at den frustration som sygeplejerskerne har givet udtryk for i mange år, som handler om for dårlig løn i forhold til det meget store ansvar, de har. At det er ved at udvikle sig i en retning, så vi hverken har det nødvendige antal

Sammen med en stor gruppe lokale sygeplejersker, trodsede **Grete Christensen** regnen, da hun talte ved en demonstration i Brønderslev den. 7. august.

sygeplejersker eller kan fastholde det nødvendige antal. Sundhedsvæsnet hviler så meget på sygeplejerskernes indsats, og det har man fået billigt i mange år. Nu er det nødvendigt at afsætte nogle penge, så de også har lyst til at blive i faget.”

Men lige nu er der nærmest tavshed fra regeringens side?

”Jeg tænker, at det er arrogant fra alle sider. Det er det fra arbejdsgiversiden, og dér, synes jeg, de har en helt særlig rolle, fordi de har nogle mennesker ansat, der har dedikeret en stor del af deres liv til jobbet, og så sidder de fuldstændig tondøve overfor det, der foregår i øjeblikket.”

”Jeg synes også, det er arrogant fra regeringens side. De har talt meget om betydningen af vores sundhedsvæsen, ikke mindst under covid-situationen. Så det er utroligt nu at sidde fuldstændig stille og

håbe på, at hvis man ikke gør noget, så går det nok over af sig selv. Men det her går ikke over, og til statsminister Mette Frederiksen vil jeg sige meget klart: Håb er ikke en strategi,” siger Grete Christensen.

Sygepleje er guld værd

Filosoffen og tidligere formand for Det Etisk Råd, Jacob Birkler, siger i ’Ugeskrift for Læger’, at lønspørgsmålet for sygeplejersker er blevet en ”frustrationsmagnet”, der dækker over meget mere end blot løn.

”Det er et godt og præcist udtryk. Hvis sygeplejerskerne gennem årene havde fulgt den lønudvikling, som skolelærerne har haft, så ville vi formentlig ikke have set alle de konflikter, sygeplejerskerne har været i siden 1969. Fordi lønnen har været en frustrationsmagnet. Jo mere man har strammet skruen med arbejdsmiljøet og tempoet, og det har man gjort helt vildt,

jo mere har det pustet til den frustration, der hedder ”og så får jeg heller ikke nok for det”. Alle de andre ting bliver ligesom akkumuleret og ender i frustration over lønnen.”

Grete Christensen tegner perspektivet op, som politikerne bliver nødt til at forholde sig til. Der bliver flere og flere ældre, og sygeplejerskers kompetencer vil i stigende grad blive efterspurgt. Men omsorgen og den basale sygepleje er i årtier blevet presset. Det hænger ikke sammen:

”Man har kørt en meget stærk effektiviseringsdagsorden, der har betydet, at hver gang man skulle klare økonomien, har man skåret i antallet af medarbejdere, fordi det var nødvendigt at få den nyeste teknologi og medicin, der er blevet dyrere og dyrere. På den her måde har man forringet betydningen af omsorgen og af sygeplejen. Det at give mennesker tid og omsorg samtidig med behandling er guld værd.” ●

TAK TIL JER!

Over 100 strejkende og ikkestrejkende sygeplejersker former et hjerte – som tak til deres kolleger på Udskrivningsenheden, Aalborg Universitetshospital, der oplever stort pres fra begge sektorer – kommune og sygehus.

Foto **CARSTEN LORENZEN**

RØD SOMMER

Som et gigantisk netværk af røde nervetråde har sygeplejersker gennem juli og august været i bevægelse, synlige og sitrende af kampgejst i gaderne over hele landet. Tusindvis iklædt ”strejkeuniformen”, den røde t-shirt med sloganet ’Lønloftet – Vi er mere værd’, har vist faglige muskler og stor vedholdenhed. Og danskerne som flest har mødt de strejkende med stor opbakning og sympati.

Tekst **NANA TOFT**

DEMONSTRATION I RØDT OG HVIDT

Onsdag den 7. juli demonstrerede sygeplejerskerne i Aabenraa. Genforeningsparken og gågaden var fyldt med rød/hvide farver.

TJENESTEMANDSREFORMENS SIDSTE REJSE

Vi er samlet her i dag for at tage afsked...

Initiativrige sygeplejersker havde den 1. juli 2021 skaffet en kiste, en bedemand og en rustvogn og fik sendt tjenestemandsureformen ud på sin – forhåbentlig – sidste rejse.

HILSEN TIL MORGEN-TRAFIKANterne

På strejkens 17. dag blev der skabt opmærksomhed omkring konflikten flere steder i landet. Bl.a. på Dronning Louises Bro i København, hvor der blev sunget, lavet larm og delt flyers ud.

Foto LAU BILLE

STORMØDE I KOLDING

På plænen bag Sygeplejehistorisk Museum i Kolding troppede mere end 500 sygeplejersker op til stormøde torsdag den 15. juli. Kredsformand John Christensen, næstformænd og formand Grete Christensen holdt taler, ligesom dagen også bød på sange og badeture.

VI SKAL IKKE HJEM

...
"Vi skal ikke hjem". Kampråbet fra EM-turneringen i fodbold blev samlet op og drejet en smule, da flere hundrede sygeplejersker gik på gaden i demonstration i Aarhus. Tilføjjelsen på banneret lød her: "Vi kæmper videre".

HAVFRUE DEMOWALK

Hundredvis af sygeplejersker råbte kampbrå, sang sange og bar faner rundt på Havfrue Demowalk den 27. juni 2021 – en rute fra Kvæsthuset i København til Den Lille Havfrue på Langelinie.

Foto NIKOLAI LINARES

TOUR DE SJÆLLAND

En vognfuld strejkende sygeplejersker kørte rundt i kredsen den 8. juli 2021 for at bringe kampgejst og budskabet om en #Fremtid-UdenForskel. Vognen havde flere stop undervejs, bl.a. her på Holbæk Havn.

KAMPGEJST, UFORUDSIGELIGHED OG STILSTAND

Tekst **KRISTINE JUL ANDERSEN**
Foto **RASMUS FLINDT PEDERSEN**

I starten var kampgejsten i top, men hen over sommeren døde aktiviteterne ud, presset på nødberedskabet steg og uforudsigeligheden var svær. Det fortæller strejkeramte hjemmesygeplejerske **Ann-Mette Lyng Larsen**, som vi har talt med løbende siden strejken blev en realitet.

Nu står vi sammen

ONSDAG DEN 16. JUNI

Tre dage før strejken går i gang

"Jeg var spændt på at få resultatet af afstemningen, men ikke overrasket over, at det blev et nej. Jeg stemte selv nej begge gange. Jeg oplever, at der blandt kollegerne er anerkendelse af hinandens meninger, men også at vi nu står sammen. Der var da nogle, der sagde "åh nej, hvad nu med min ferie". Men de sagde også, at de bakker op om det, vi skal nu.

Hjemmesygeplejerske i Hillerød Kommune **Ann-Mette Lyng Larsen** er på aftenvagt i nødberedskabet, hvor hun bl.a. besøger Vitomir Pujic og hans kone Ljubica Pujic. Vitomir Pujic får skiftet forbindningen på foden og hjælp til at dispensere medicinen.

Her er det borgeren Michael Dahl, hjemmesygeplejerske **Ann-Mette Lyng Larsen** hjælper med medicindispensering.

Ann-Mette Lyng Larsen

- 55 år og hjemmesygeplejerske i Hillerød
- Uddannet januar 2021
- Gift og bor med sin mand og to hjemmeboende børn på 19 og 17 år i Hillerød
- Dertil mor til tre voksne døtre og fem børnebørn

Vi ender i strejke, fordi mæglingsforslaget var for uklart. Der manglede noget mere konkret om lønkomitéen. Den gav ikke de store forhåbninger om, at der vil ske noget. Hvis ikke vi skal have mere i løn nu, hvornår så? Jeg kan godt være bekymret for den yngre generation. Hvis man ikke kan holde på de unge, så får borgerne ikke den hjælp, de har brug for.

Jeg skulle være gået på ferie den 3. juli. Men den er suspenderet nu. Jeg har talt med dem derhjemme om, at det måske ikke bliver den ferie, vi havde planlagt. Vi skulle have været i sommerhus i Aalborg med hele familien. De har sagt, at det er ok. Det er bare denne sommerferie. Derfor håber jeg også, at det giver noget på længere sigt.

Jeg synes ikke, at det er okay, at strejken går ud over borgerne. Det har faktisk også været med i mine overvejelser, da jeg skulle stemme. Og så ferie og økonomi.

Jeg har da mødt nogle borgere, der var bekymrede og har spurgt ”hvad så med mig?”. Det går lige i hjertekulen. Men jeg møder samtidig anerkendelse og forståelse for det, vi gør.”

Grænseoverskridende at stille sig frem

ONSDAG DEN 23. JUNI

Fem dage inde i strejken

”Jeg endte med at have vagt i nødberedskabet allerede den første dag, fordi en kollega blev syg. Mandag mødtes vi 8-10 stykker privat og var på Teams med tillidsrepræsentanten. Her fik vi talt om de spørgsmål, vi har. Økonomi og praktiske ting. Og hvad vi gør nu. Det er jo ikke sådan, at der ligger en drejebog, vi lige kan slå op i.

Vi vendte også, hvad vi skulle gøre om ift. pressen og på gaden. I går mødtes vi ved Sundhedscenteret, og der var en, der havde fået kontakt til Hillerødposten, der kom og fik interviews og billeder. Vi har også kontakt til Frederiksborg Amts Avis. I dag har vi mødtes og lavet bannere, som vi har sat op her ved sundhedscenteret.

Vi står helt ude ved vejen, hvor mange giver thumbs up eller dytter og kommer med positive tilkendegivelser. Personligt

synes jeg, at det er lidt grænseoverskridende at stå der. Jeg ville hellere på arbejde. Men det nytter ikke at være blufærdig. Nu gør vi det her. Der er en god stemning, og vi mødes hver dag. Det er vigtigt – så det er lige som at gå på arbejde. Vi holder hinanden i hånden.

I morgen er der samling på torvet, hvor vi mødes med de sygeplejersker, der er udtaget til strejke på hospitalet. De var også med i går ved sundhedscenteret. Når vi mødes, får vi talt om tingene på kryds og tværs. Om vores frustrationer. Det er rigtig fint.

Der er en god kampgejst. Og jeg har kun fået positive reaktioner: God strejke, I fortjener det, og det er for galt, at der ikke er sket noget endnu. Men jeg tænker, at der er nogle patienter, pårørende og lægehuse, der godt kan blive frustrerede. Det er jo dem, det går ud over, når vi ikke er der.

Det er vores tillidsrepræsentant, der planlægger vagterne. Vores akuttelefon er lukket. Hun sagde, at vi vil komme til at stå i situationer, hvor vi ikke ved, om det, vi gør, er strejkeramt arbejde. Der er en gråzone, hvor det bliver en faglig vurdering, der afgør det. Men det bliver vi alle løbende klogere på.

TORS DAG DEN 15. JULI

27 dage inde i strejken

Det er hårdt at være på arbejde i nødberedskabet, da det udelukkende er de mest komplicerede opgaver, man har. Men hjemmesygeplejerske **Ann-Mette Lyng Larsen** er alligevel glad for at komme lidt på arbejde.

Vi kender vores vagter de næste 1-2 uger. Jeg kan høre, når jeg taler med andre, at det er meget forskelligt, hvordan man dækker nødberedskabet. Vi er ikke så presset på fremmøde.

Til gengæld tror jeg, det kan blive svært at finde på nye strejkeaktiviteter efterhånden, som dagene går. Vi er meget bevidste om, at vi skal have folk med os. Det er de lige nu, men det kan lynhurtigt vende.”

”Det værste er uforudsigeligheden”

ONSDAG DEN 14. JULI

26 dage inde i strejken

”Jeg er ved at vænne mig til, at alting er ustabil og uforudsigeligt, og man kun kan planlægge en uge frem ad gangen. For planerne og vagterne bliver hele tiden lavet om. Det har faktisk været det sværeste.

Efterhånden som tiden er gået, presser de praktiserende læger og sygehuset på for, at vi tager flere opgaver til nødberedskabet. I starten var vi kun to i vagt om dagen og aftenen og en om natten. Og to

stod til rådighed. Nu har de øget beredskabet, så vi tre gange om ugen er tre på vagt om dagen, og fire står til rådighed og kan blive kaldt ekstra ind ved behov. Og for tiden kan vi godt regne med at blive kaldt på vagt, hvis vi står til rådighed.

Når jeg har været på vagt i nødberedskabet, er jeg både træt og brugt. Det er udelukkende meget komplicerede opgaver, vi er ude til, og man får ikke hvilet hovedet med de mere rutineprægede ting. Så det er lidt presset.

Men jeg synes også, at det er rart at komme på arbejde. Møde kollegerne og patienterne. Forleden kom jeg ud til en patient, som jeg ikke har været hos længe pga. strejken, som udbrød: ”Hvor er det dejligt at se dig igen”. Og jeg kunne oprigtigt sige: ”Sådan er det også for mig”.

I starten af strejken mødtes vi sygeplejersker og stod ude ved det store kryds, hvor der altid er mange biler. Men da skoleferien startede, døde trafikken, og det gav ikke mening at stå der. Så spurgte vi Enhedslisten, der har et hus lige ud til krydset, om vi måtte hænge et stort banner op der. Det fik vi lov til.

Vi mødes stadig privat hos hinanden løbende og holder møder. Det er rart, at man kan se, hvordan de andre har det. Frustrationerne er begyndt at melde sig hos nogle. De er kedede af ikke at kunne holde ferie med deres familie. Det truer sammenholdet.

Der bliver givet nogle store ofre for denne strejke. Hvis der ikke kommer noget ud af den, er jeg bekymret for, hvad der sker. Det bliver svært at rekruttere, og det går ud over borgerne.”

Intet lys i sigte

MANDAG DEN 9. AUGUST

52 dage inde i strejken

”Det er meget stille og det handler mest om drift. Jeg arbejder en del. Det er dejligt at komme på arbejde. Vores planlæggere er gode til at lægge ruterne, så det bare spiller.

Det er de samme typer opgaver, vi kommer ud til. Stadig det mest komplicerede. Jeg er blevet mere rutineret og tryk ved opgaverne. Men det er stadig hårdt.

I begyndelsen af strejken var opgaverne i nødberedskabet skåret helt ind til benet. Så kom der langsomt flere, og vi måtte lave en del uenighedserklæringer på opgaver, som vi ikke mente hørte inden for aftalen af strejkeramt arbejde. Men nu er der blevet skåret ind til benet igen, og det har fundet et fint leje. Vi er nu to på dag- og aftenvagt og en på nattevagt. Fire står standby, men nu er det måske kun en enkelt, der bliver kaldt ind.

Der har ikke været så mange strejkeaktiviteter den sidste tid. Jeg har haft et banner stående i carporten i tre uger. Men i morgen skal vi til demonstration i Helsingør. Og på torsdag mødes alle, der kan, og spiser frokost sammen på en café i byen, hvor vi også spiste sammen i begyndelsen af strejken, hvor vi var fyldt med kampgejst. Det glæder jeg mig til.

Jeg synes ikke, der er noget lys for enden af tunnelen lige nu ift. at strejken slutter. Jeg må sige, at jeg har fået en ny forståelse af, hvad det vil sige at være strejkeramt. Man bliver ramt på arbejdet, på familien og på økonomien. Det er virkelig hårdt. Og det er især hårdt for dem, der er alene og dem med mindre børn.”

”

VI ER DERUDE, HVOR BORGERNE ER

Ikke alle mener, at de strejkende sygeplejersker bliver set og hørt nok i radio og på tv. ”Men vi bliver set af befolkningen på gaden hver dag, og det er det vigtigste,” synes 26-årige tillidsrepræsentant på sygehuset i Hobro, **Anne-Dorte Rosenberg Nielsen**.

Tekst **MARIA KLIT** og **KRISTINE JUL ANDERSEN**
Foto **ANNE-DORTE ROSENBERG NIELSEN**

”Jeg kan høre, at der efterhånden er rigtig stor overbelægning og brandvagter rigtig mange steder. Så det påvirker helt klart de afdelinger, som ikke er udtaget til strejke. Det går selvfølgelig ud over rigtig mange patienter og borgere, men sådan er det jo desværre, når man er i strejke,” siger 26-årige Anne-Dorte Rosenberg Nielsen.

Hun er tillidsrepræsentant for 60 sygeplejersker på sygehuset Hobro, hvoraf 22 er udtaget til strejke på afdeling M3. M3 har normalt 20 senge, men er reduceret til fire med en enkelt sygeplejerske i nødberedskab i alle vagter.

De strejkende sygeplejersker er hele tiden i gang, fortæller Anne-Dorte Rosenberg Nielsen. For nylig blev der eksempelvis afholdt et dansearrangement ved Aalborg Havn, hvor de mødtes omkring 150 mennesker og dansede i deres røde T-shirts. Der er også blevet malet sten med rød spraymaling og slagord om sygepleje, som er blevet fordelt rundt om i byen.

”Jeg synes virkelig, at alle er gode til at komme til de arrangementer, der bliver afholdt, og til at blive ved at vise, at vi stadigvæk kæmper derude. Folk holder hinanden til ilden, og vi gør, hvad vi kan for at holde gejsten oppe,” fortæller hun.

Befolkningens opbakning kan mærkes

Anne-Dorte Rosenberg Nielsen fortæller, at det hen over ferieperioden har været lidt hårdt, fordi både kolleger og resten af befolkningen synes at være rejst på ferie. Men så hjælper det, at man kan mærke befolkningens opbakning, siger hun.

”Der bliver virkelig kigget og smilet. Selvfølgelig er der altid nogle enkelte, hvor man godt kan mærke, at de ikke synes, det er så spændende. Men størstedelen udviser stor opbakning og smiler, vinker og dytter.”

På trods af at strejken helt tydeligt kan mærkes rundt omkring, så hører Anne-Dorte Rosenberg Nielsen fra mange, at de ikke synes, at sygeplejerskerne eller

Dansk Sygeplejeråd bliver set nok i aviser, reklamer og nyheder.

”Og det synes jeg er ærgerligt. For vi er jo derude, hvor borgerne er. Så kan det godt være, vi ikke er i radioen eller i Ekstra Bladet hver dag, men vi bliver set af den enkelte ude i befolkningen, og det, synes jeg, er det vigtigste,” siger hun.

Anne-Dorte Rosenberg Nielsen har været uddannet sygeplejerske i 3,5 år og har været TR siden april sidste år. Hun føler sig stadigvæk ny, som hun siger, så arbejdet under strejken har været både udfordrende og lærerigt.

”Det er lidt mærkeligt, at man pludselig har fået sådan en minilederrolle. Det er jo mig, sygeplejerskerne ringer til, hvis de er syge, og mig, der skal lægge vagtplanen for nødberedskabet,” fortæller hun med en fortrøstningsfuld tilføjelse:

”Man bliver heldigvis hele tiden bedre informeret og mere skarp på, hvordan det hele foregår, og hvem man skal henvise til. Jeg føler mig meget mere sikker i opgaven nu.”

ANNONCE

• Dengang •

INGEN UNDSKYLDNING FOR BARE FØDDER

"Brugen af strømper er efterhånden blevet ret problematisk. Oprindelig hørte der strømper med til uniformen hele året rundt, men under og efter krigen var der strømpemangel. Denne resulterede i, at man var nødsaget til at slække på kravene og lade personalet gå med ankel-sokker eller bare ben i skoene. Nu kan vi igen få strømper i ubegrænset mængde, og der er derfor ingen undskyldning for at gå barbenet længere." Sådan skrev oversygeplejerske Helga M. Hansen i 1958 i "Tidsskrift for Sygeplejersker". Hun var heller ikke tilfreds med sygeplejerskernes valg af sko: "Åbne sko med de rødakerede tånegle som blikfang, pastelfarvede dansesko, strandsko med korksål eller træsåler med remme over vristen! I øjeblikket lader smutterts til at være et særdeles yndet fodtøj." Fotoet er taget på Skive Sygehus under 2. verdenskrig.

(tga)

FOTO: DANSK SYGEPLEJERHISTORISK MUSEUM

En komfortabel stemning af fortidens ”Piger i hvidt”

I anledning af 70-året for Koreakrigen 1950-53 og hospitalsskibet Jutlandia har der været opmærksomhed om den militære og humanitære indsats, der fandt sted midt i krigens rædsler. Fra starten i bogen bliver der skitseret en modsætning mellem den militære indsats med at hente, redde, pleje og operere FN-soldater og sydkoreanske soldater under FN-flaget og at gøre en humanitær indsats ift. den civile befolkning i Korea under Røde Korsflaget. Jutlandia var ikke det eneste hospitalsskib, der lå i havet ud for Korea, men det eneste skib, hvor også de sårede i den civile befolkning fik plads. Helle Juhl bygger beskrivelsen af indsatsen på hospitalsskibet op om to sygeplejerskers dagbogsnøtater og fortæller sideløbende om de tre togter, som skibet foretog. Da Jutlandia efter endt indsats vendte tilbage til Danmark, var der behandlet mere end 11.000 FN-soldater og civile koreanere.

Det er en stor bog. Man kan kalde den en lækker coffee table book på glittet papir. Der er mange illustrationer både med fotos af sygeplejerskerne, af sygeplejersker og børn og af krigens scenerier. Der er kort, så læseren kan følge med i de tre togter, og ligeledes fortegnelse over de godt hundrede sygeplejersker, der nåede at gøre tjeneste på Jutlandia. Der var andre faggrupper på skibet, f.eks. fysioterapeuter, dem hører vi nu ikke om, sygepassere, der rangerede under sygeplejerskerne, står der lidt om, og læger hører vi lidt mere om. Det fører mig frem til, at der er en komfortabel stemning af fortidens ”Piger i hvidt”.

Helle Juhl
JUTLANDIA
- KRIG, KALD & KÆRLIGHED
Beretninger fra sygeplejerskerne
på Jutlandia
Lindhardt og Ringhof 2021
330 sider - 349,95 kr.

Bagtæppet er en gentagelse af problematikken i den kolde krig uden kritisk refleksion. Ingen læsere kan være i tvivl om, at Nordkorea, Kina og Sovjetunionen var de onde. Heroverfor stod FN, USA og den vestlige verden som de utvetydigt gode. Det fremhæves, at ekspeditionschef Kai Hammerich, der stod i spidsen for Røde Korsdelen, var ”en kristent troende, i modsætning til den ateistiske, kommunistiske aggressor” (side 52).

Sygeplejerskerne var meget optaget af børnene, de sårede nordkoreanske børn. Det er jo så forståeligt. Der er nok ingen tvivl om, at sygeplejerskerne gjorde en stor indsats for at hjælpe dem igennem de lidelser, krigen havde påført dem. Det er dog ikke til at vide, hvad sygeplejerskerne har tænkt, da de pyntede juletræ til børnene, sang julesange og kaldte børnene danske navne som ”lille Lise”. Det fremstår som en skræmmende lektion i kulturimperialisme. Forfatteren har angivet referencer, men det er ikke helt tydeligt, hvad der er forfatterens fortolkning og kildernes udsagn.

Marianne Mahler
Sygeplejerske, cand.phil. i historie,
MA & Dr. i folkesundhedsvidenskab

☹☹ ***Jutlandia var det eneste skib, hvor også de sårede i den civile befolkning fik plads.***

Systemet som modstander - ikke som medspiller

Bogen er skrevet af læge Lisbeth Bang, og den giver et bud på, hvordan der kan sættes fokus på de specialiserede pleje- og omsorgsudfordringer, der er ved Parkinson sygdom, systemets rammer og den specialviden det kræver at passe borgere/patienter med Parkinson.

Omdrejningspunktet i bogen er et brev, Lisbeth Bangs mor har skrevet til medarbejdere på plejehjem, ambulatorier og hospitaler. Heri påpeger Lisbeths mor vigtigheden af den viden, der kræves om Parkinson for at kunne pleje og yde omsorg for personer med Parkinson. Sygdommen er kronisk, progressiv og neurodegenerativ, den kan ikke kureres, men symptomerne kan delvist behandles.

Bogen slutter med en handlingsanvisende guideline, som har overskriften 'Vi kan gøre det bedre' fra forfatteren til ansatte.

Bogen er skrevet i dagbogsform og suppleret med små, fine vignetter tegnet af forfatteren.

Teksterne beskriver moderens dagligdags problemer, som både er af almen karakter og direkte relateret til sygdommen. De belyser med al tydelighed, at det kræver særligt kendskab til sygdommen at tilrettelægge den rette pleje og omsorg.

Ikke mindst giver bogen et meget beskrivende billede af, hvor svært det er at få systemet i tale for at blive involveret og hørt og dermed kunne bidrage til at ændre situationen.

Temaet pleje- og omsorgssvigt og de endeløse forsøg på at gøre de involverede parter opmærksomme på dette tegner et billede af systemet som modstander og ikke som medspiller og viser, at der er behov for at uddanne personale til specifikt at tilrettelægge person-

Lisbeth Bang

MIN MOR, MIG OG PARKINSON
- en sygdom i senfasen, fra ankomst på plejehjem til død på sygehus

Bangs Forlag 2021
116 sider - 219,95 kr.

orienteret pleje ud fra sygdomsbillede og funktionsniveau.

Som ansat på en højt specialiseret neurologisk afdeling er det overraskende at erfare, at der er så grundlæggende problemer med viden og pleje. Der er tydeligvis et behov for at dele viden f.eks. via ambulatorier, men man kunne også tænke sig en egentlig Parkinsonkoordinatorfunktion. Forfatteren nævner, at der er 800 Parkinsonpatienter på plejehjem i Danmark, dvs. at alle ansatte på plejehjem på et eller andet tidspunkt har ansvaret for eller er i kontakt med en borger med Parkinson.

Bogen henvender sig til alle sundhedsprofessionelle og ikke mindst pårørende. Den kan bruges som udgangspunkt for undervisning og optakt til samtale, men også direkte, da den giver bud på, hvordan man yder en god, patientorienteret pleje til mennesker med Parkinson.

Tina Lynge Eriksen, sygeplejerske på neurologisk afdeling, Bispebjerg Hospital

Familier før og nu

HELLE ATTRUP-CHRISTIANSEN
Sundhedsplejerske på Amager og vært på podcastserien 'Sundhedsplejerskerne'.

Tekst **MICHAEL HOLBEK**

HVAD LÆSER DU LIGE NU?

"Jeffrey Archers 'Clifton-krøniken'. En underholdende slægtsroman om magt, forræderi, familier og kærlighed. I syv romaner følger man to engelske familier gennem det 20. århundrede."

HVORDAN HAR DEN INSPIRERET DIG?

"Jeg bliver opdateret på mange af tidens vigtigste begivenheder, samtidig med at man får lov at svømme væk i en fantastisk spændende historie. Når man som sundhedsplejerske har haft en travl dag og besøgt mange forskellige familier, er det en befrielse at læse en inspirerende bog, som samtidig giver lidt historisk viden."

HVILKEN BOG BURDE ALLE SYGEPLEJERSKER LÆSE - OG HVORFOR?

"Stine Penthin Grumløse og Anja Marshalls 'Familier i medgang og modgang'. Bogen beskriver, hvordan familier har ændret form og betydning gennem tiderne. Til forskel fra tidligere forventes det i dag, at danske familier er i tæt kontakt med professionelle som f.eks. sundhedsplejersker, læger, skolelærere og pædagoger. Vi blander os i ting, som før var et familieanliggende, og det kræver, at man som professionel er dygtig til at kommunikere, motivere og samarbejde med familier på en helt anden måde end tidligere."

HVILKEN BOG FIK DU ALDRIG LÆST HELT TIL DE?

"Jeg er aldrig blevet færdig med Tolkiens 'Ringenes Herre'. Jeg må bare indse, at eventyruniverset ikke fanger mig."

KORT NYT OM BØGER

Thomas Senderovitz
KAPLØBET OM VACCINEN
 Strandberg Publishing 2021
 176 sider – 199,95 kr. (vejl.)

Den venlige og velkommunikerende, tidligere direktør for Lægemiddelstyrelsen, Thomas Senderovitz, har skrevet en informativ og forståelig bog om den mirakuløst hurtige udvikling af vacciner mod covid-19. Journalist Peter Hyldgård har formidlet kapløbet i et vellykket samarbejde med Senderovitz, som tydeligt siger dét, som nogle få mennesker endnu ikke har taget til sig: Vaccination har to formål, den beskytter den enkelte person, og den hjælper os alle med at få sygdommen under kontrol. Ikke så mærkeligt at nogle af dem, som vaccinerer, har valgt at afslutte handlingen med et ”tillykke”.

I bogen får læseren indblik i behandlingen af de talrige data, der ligger bag vaccineudviklingen og samarbejdet mellem de 27 EU-lande, der sikrede kvaliteten i godkendelsen af dem.

Thomas Senderovitz arbejder i dag i Novo Nordisk.

Mette Hegnhøj,
 Anna Jacobina Jacobsen
FLORA NATTERGAL
 Jensen & Dalgaard 2021
 48 ill. sider – 269 kr.

Florence Nightingales søster, Parthenope, kaldet Pop, er inspiration til denne bog om at stå i skyggen og selv rumme skygger, men også kreativitet. Pop ser sin søster, Flora, der kæmper med at være, som andre synes, hun skal være. Hun ønsker at gøre verden til et godt sted, især for dyr. Også for ugleungen Athena, der bor i Floras forklædelomme, efter at den faldt ud af sin rede. Mens Pop savner sin søster en

hel sommer, finder hun ud af at tegne Athenas historie i en skitsebog, som Flora får, da hun kommer hjem. Søstrene finder deres egne veje i livet, og Pop støtter konsekvent sin søster, der i dag regnes for den moderne sygeplejes grundlægger. En bog for børn i mange aldre uden ret mange andre farver end gråt og sort. Befriende.

Christian Graugaard, Andreas
 Rudkjøbing, Cecilie Jespersen (red.)

**BIBLIOTEK FOR LÆGER,
 LÆGEFORENINGEN**
**Tidsskrift for Sundhedens historie,
 kultur og etik**

Juni 2021/213. årgang
 Årsabonnement 399,95 kr.

Sommernummeret indeholder stof til et par timers kvalificeret underholdning. Her er indlæg og artikler om coronatiden, vaccination set gennem maleren Anna Anchers øjne og fem ultrakorte til Søren Brostrøm.

Desuden en originalartikel om en ægte crackpot, kolonilægen Agner Møller, som havde sin egen opfattelse af lægegeringen og praktiserede den på øen Java i Hollandsk Ostindien, hvortil han flyttede med sin hustru, sygeplejersken Else, og to små børn. Møller var ikke dedikeret tilhænger af gængs naturvidenskabelig tilgang til patienter og sygdom, hvilket skaffede ham problemer og også kostede patienter livet.

Endnu en læseværdig artikel er ’Som malerne så det’ – alvorlig sygdom og død i billedkunsten. Hverdagsituationer med syge og døende mennesker udgør illustrationerne, og forfatteren forklarer og diskuterer interessante facetter af malerierne, kunstnerens liv og de samfundsf forhold, der prægede perioden.

jb

Første danske bog om Fundamentals of Care

Tove Lindhardt Damsgaard,
 Mette Grønkjær og
 Ingrid Poulsen (red.)

**FUNDAMENTALS OF CARE:
 KLINIK, LEDELSE, UDDANNELSE
 OG FORSKNING**

Forlaget Munksgaard 2021
 256 sider – 295,00 kr. (vejl.)

I denne tid, hvor der er stor fokus på sammenhæng mellem den kliniske praksis og det teoretiske grundlag, som den kliniske praksis hviler på, er det meget opløftende at læse, hvordan teori om sygepleje i form af begrebsrammen Fundamentals of Care (FoC) gennem en strategisk og målrettet indsats er blevet introduceret i forskellige sygeplejesammenhænge.

Forfatterne til denne bog bidrager med den første danske udgivelse om FoC, hvilket i sig selv er vigtigt. Bogen udfolder begrebsrammen med udgangspunkt i meget forskellige kontekster for sygepleje og viser også, hvor stor indflydelse den enkelte kliniske, uddannelses- eller forskningspraksis har på, hvordan og hvor kritisk den fortolkes ind i en aktuel sygeplejefaglig sammenhæng. Dette er bogens vigtigste bidrag.

Bogens tre første kapitler kan ses som en del for sig selv, hvor FoC præsenteres og udfoldes, dels i forhold til sygeplejeteori og dels med en detaljeret projektbeskrivelse for det tværinstitutionelle projekt for integrering af FoC i Region Nordjylland. De resterende kapitler beskriver FoC-implementering, -anvendelse og -sammenhænge i meget forskellige, faglige sammenhænge og på meget forskellige niveauer.

Forfatterne anvender stor bredde i tilgange, lige fra essaylignende beskrivelser af implementeringsmetoder, erfaringer med og forståelser af FoC til kapitler med tydelig, solid og diskuterende videnskabelig tilgang. De fleste kapitler har desuden en grundig gennemgang og beskrivelser af baggrund, elementer og fortolkning af FoC.

Denne redaktionelle prioritering gør sammen med de illustrative overskrifter og indledende resuméer bogen særdeles velegnet som opslagsbog.

Bogen lykkes med at give en introduktion til FoC, som med lethed kan læses af og give inspiration til sygeplejersker, sygeplejestuderende, ledere, undervisere og forskere.

Susanne Friis Søndergaard, sygeplejerske, ph.d. Postdoc, underviser og ekstern lektor Center for Forskning i Klinisk Sygepleje, Hospitalsenhed Midt og VIA University College, sygeplejerskeuddannelsen, Campus Viborg og Aarhus Universitet. Institut for Folkesundhed, Sundhed og sygepleje.

ANNONCE

SKECHERS

ArchFit®

ORTOPÆDKIRURGISK CERTIFICERET SVANGSTØTTE

**ULTIMATIV
KOMFORT**

FUNKTIONER OG FORDELE

- SVANGSTØTTE
- INDERSÅL UDVIKLET PÅ BAGGRUND AF 20 ÅRS DATA
- TÅLER MASKINVASK
*GÆLDER IKKE SKIND

BROOKE BURKE

SKECHERS.DK

1

Hjertestop. Hvad er den hyppigste årsag til hjertestop?

- A. Blodpropper
- B. Hjerterytmeforstyrrelser
- C. Trafikuheld med dødelig udgang

2

Ved klinisk hjertestop skal du bl.a. give hjertemassage. Men hvor mange tryk skal du give til voksne i hver serie?

- A. 20 tryk (70-80 tryk pr. minut)
- B. 30 tryk (100-120 tryk pr. minut)
- C. 40 tryk (140-160 tryk pr. minut)

3

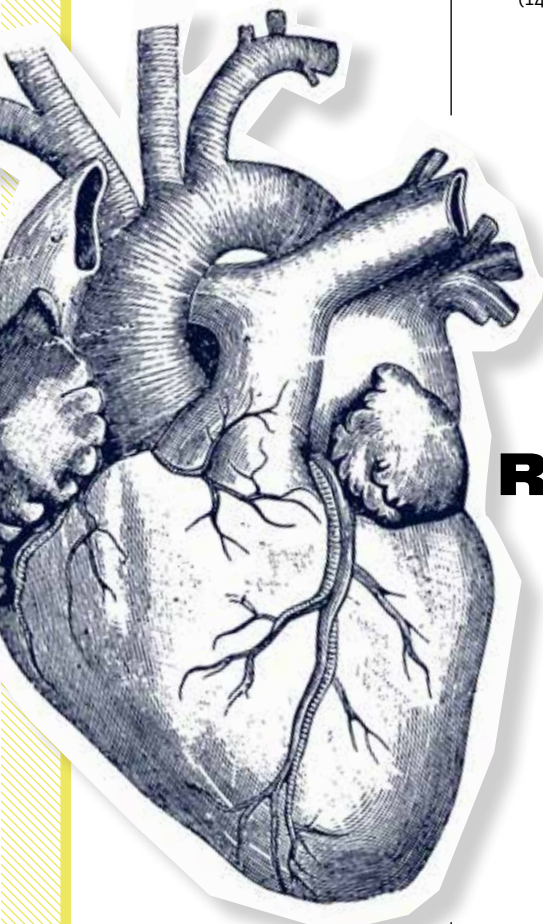
En ICD er en lille pacemaker, der nulstiller strømmen i hjertet og genopretter den normale rytme. Hvor indopereres ICD'en?

- A. Under huden på brystet
- B. Under huden lige under kravebenet
- C. Under huden under hjertet

4

En dansk undersøgelse udført af læge Jacob Tfelt-Hansen viser, at unge mænd dør dobbelt så ofte af hjertestop som unge kvinder. Hvilket af følgende udsagn om den undersøgte population er forkert?

- A. Kvinder dør oftere efter fysisk aktivitet.
- B. Mænd dør oftere efter fysisk aktivitet.
- C. Kvinder dør oftere, mens de sover.

HJERTET I RETTE RYTME

Tekst JAKOB LUNDSTEEN

Få genopfrisket din viden om hjertestop, hjerterytmeforstyrrelser og hvordan du giver hjertemassage.

5

Hvad er betegnelsen, når der ikke er nogen elektrisk aktivitet i hjertet til at få hjertemusklen til at trække sig sammen?

- A. Ventrikelflimren
- B. Asystoli
- C. Hæmatokritis

6

Inde i hjertet sidder organets svar på en naturlig pacemaker, som styrer hjertets puls med elektriske signaler. Hvad hedder denne funktion?

- A. Sinusknuden
- B. Cosinusfunktionen
- C. Tricuspedalklappen

7

Den første store danske undersøgelse af pludselig hjertedød har undersøgt alle 54.028 dødsfald i 2010. Hvor stor en procentdel udgjorde pludselig hjertedød?

- A. 10 pct.
- B. 13 pct.
- C. 15 pct.

8

Ifølge samme undersøgelse, hvor mange pct. i gruppen af pludselig hjertedød havde ingen tidligere påviste hjerte-problemer?

- A. 20 pct.
- B. 35 pct.
- C. 50 pct.

Kilder: Søg på 1) Gender differences in sudden cardiac death in the young-a nationwide study 2) Nationwide burden of sudden cardiac death: A study of 54,028 deaths in Denmark.

VILDE VALG

(UDLØST AF COVID)

”Det er i de ekstreme situationer, man tager de vilde valg.” Sådan siger sygeplejerske Tine Streit Rosenberg, der var 16 år om at forfølge sin drøm om at tage til Grønland. Mød hende og to andre sygeplejersker, for hvem covid var en udløsende faktor for et overraskende karriere- og livsvalg. Og hør erhvervspsykologen konstatere, at kriser åbner muligheder.

Tekst **Nana Toft** Foto **Nikolai Linares**

”Er det nu, jeg skal gøre det?”

Jeg har fået uendeligt mange fortællinger fra min mor, der begejstret har fortalt om de oplevelser, hun havde som sygeplejerske i Grønland i starten af nullerne.

Fortællingerne satte sig i min krop. De gjorde indtryk.

Jeg var selv blevet færdig som sygeplejerske i 1999, og hen over årene voksede drømmen. Drømmen om en storslået natur. Drømmen om at bo og arbejde i det land, min mor havde talt så indlevende om.

Problemet var, at mine børn var alt for små på det tidspunkt. Jeg kunne ikke overskue at være væk fra dem i særlig lang tid.

Så der gik 16 år, før jeg en dag greb telefonen og ringede til hjemmestyret i Grønland.

Den 2. marts 2020 kl. 10.00, da anden bølge af coronaepidemien var godt i gang, tog jeg en flyver til Aasiaat via Kangerlussuaq. Syv timer senere landede jeg i en by med 3.000 indbyggere, og et par dage efter havde jeg første arbejdsdag på byens sygehus, der havde plads til 25 patienter.

Coronablues førte til handling

Jeg husker præcist, hvornår jeg besluttede mig for, at det var nu, jeg ville forfølge min drøm. Jeg havde meldt mig frivilligt til covid-beredskabet, da jeg faktisk havde haft en god oplevelse under første bølge, hvor jeg blev lånt ud til en covid-afdeling på Rigshospitalet. Det var benhårdt, men jeg trivedes faktisk i det her med at komme tilbage til basissygepleje efter at have været i et ambulatorie i mange år.

Hen over nytåret 2021 blev jeg dog ramt af heftig coronablues. Julen havde været belagt med et voldsomt antal, meget lange arbejdsdage, min søn var på efterskole, og min datter gik i 3. G. Alt var aflyst. Mennesker var bange for hinandens kroppe. Vi bar mundbind, og jeg følte ikke, vi havde føling med hinanden. Jeg orkede ikke at tænde for radioen. Jeg var mæt.

I en af pauserne på arbejdet viste en af mine kollega mig billeder. Fra Grønland. Hvor hun selv lige havde været udstationeret.

Billederne var fantastiske. Smukke. Og så var der jo ikke corona på Grønland.

Det var tilløkkende, og så var det, det slog mig: ”Er det nu, jeg skal gøre det?”

Jeg endte med at være i Grønland i ni uger. På et sygehus hvor vi tog alt: Børn, gravide, psykiatriske patienter, medicinske og kirurgiske patienter. Vi agerede også skadestue og var også, hvad der måske bedst kan betegnes som

det danske svar på 1813-telefonen med en vagt-telefon fra kl. 16-08.

Det var fantastiske uger. Jeg har siden tænkt, hvor mange år der skulle være gået mere, hvis det ikke var for min coronablues. Naturen var naturligvis et kapitel for sig. Men også kulturen, et meget lille samfund, hvor alle kender alle. En af de ting, jeg lagde mærke til, var desuden, at ingen brugte mundbind. Det var vildt at opleve, at en læge, jeg mødte i Grønland, viste sig at have været min kollega på Riget. Vi havde arbejdet sammen på samme afsnit i seks uger. Vi genkendte bare ikke hinanden, da vi mødtes i Grønland, for vi havde jo ikke set hinanden. At vi fandt ud af det var en tilfældighed.

Det har lært mig, hvor væsentligt det er med nærhed, mimik og øjenkontakt.

Jeg udsætter ikke længere mine drømme

Der skete dog også det i Grønland, at jeg fik hjemve. Det er en klassiker, men jeg skulle væk for at forstå, hvor godt jeg faktisk har det her-hjemme. Grønland var en drøm, men det var også en flugt.

Noget andet, jeg tager med mig, er, at det er i de ekstreme situationer, man tager de vilde valg. Jeg var meget i tvivl: Var jeg dygtig nok? Kunne de overhovedet bruge sådan en som mig? Jeg var jo hverken skadestuesygeplejerske eller havde erfaring fra en akutafdeling. Mit ophold lærte mig dog at være åben. Åben om hvad jeg kommer med, og hvem jeg er. Så skal resten nok flaske sig.

Jeg endte med at tænke, at hvis jeg ikke kan lide det, så kunne jeg jo altid tage flyveren hjem igen.

Den største læring for mig er dog, at jeg ikke længere ønsker at udsætte de ting, jeg brænder for, og efter jeg kom hjem, begyndte en anden drøm at presse sig på: Drømmen om at læse videre.

Jeg besluttede, at det skulle der ikke gå 16 år med: Altså at jeg ikke søgte ind. Så nu rykkede jeg. Til september begynder jeg på cand.cur. i sygeplejevidenskab ved Aarhus Universitet, Campus Emdrup. Det glæder jeg mig helt afsindigt til.

Jeg tror virkelig, at det lige er mig.

Uanset hvad, så er det vigtigste, at jeg tog springet. ●

”Det er i de ekstreme situationer, man tager de vilde valg.”

TINE STREIT ROSENBERG,
46 år

Fra: Sygeplejerske ved KFE hjertemedicinsk forskningsenhed, Rigshospitalet, herefter i beredskabet, Covid-afsnit 3093, Rigshospitalet. Så ni uger ved Aasiaat Regionssygehus.

Til: Tilbage til KFE hjertemedicinsk forskningsenhed, Rigshospitalet.

Min vigtigste læring: At man ikke skal udsætte. At man skal springe ud i livet og gå efter sine drømme. Dét – og så at jeg lever et meget privilegeret liv. Jeg skulle bare ud for at finde hjem.

”Jeg havde mit drømmejob. Så kom covid.”

Det startede med, at jeg fik ondt i maven. Jeg var lige kommet tilbage fra sommerferie i august 2020 og begyndte at få kvalme. Når jeg sendte en mail, vidste jeg, at det ville betyde minimum 10 nye mails tilbage, hvilket jeg pludselig ikke kunne overskue. Så jeg mistede overblikket. Og mit faglige drive. ”Op på hesten igen,” sagde jeg til mig selv. ”Det går jo nok.”

Men det gjorde det ikke.

Jeg sad ellers i min drømmestilling. Jeg var gået direkte fra, hvor jeg havde taget en overbygning på min sygeplejerskeuddannelse, til en konsulentstilling i Region Sjælland, hvor jeg havde det sundhedsfaglige ansvar for alle sociale botilbud i regionen. Det var et fantastisk job. Jeg var vild med det. Det var udfordrende, udviklende, kompliceret. Men det var også et job med en arbejdsuge på 50-60 timer samt ubegrænset mobil og pc.

ERHVERVSPSYKOLOG:

KRISER ÅBNER FOR MULIGHEDER

Corona er en undtagelsestilstand, hvor ingen kan gøre, som de plejer. ”Kriser er svære, men kriser tvinger også mennesket ud i en større åbenhed,” fortæller chefpsykolog Helle Folden Dybdahl.

Tekst **Nana Toft** Foto **Lisbeth Hjort**

Alligevel var det ikke så meget antal- let af timer, der var problemet. Det var heller ikke det forholdsvis store ansvar eller dét, at jeg på flere måder sad alene med mit ansvarsområde og skulle sætte mig ind i detaljerne af både psykiatrilov samt sundheds- og socialloven. For jeg blev udvist stor tillid.

Så kom covid.

Ingen vidste, hvor stort det ville blive. Jeg kan stadig huske den første gang, jeg gik ind på Sundhedsstyrelsens hjem- meside og læste en instruks og efterføl- gende sendte den ud til bostederne.

Den 16. marts 2020 blev vi sendt hjem. Så sad jeg der med min mand og vores fire hjemmeboende børn.

Og så begyndte det.

Lørdag kunne jeg ikke stå op af sengen

Lynhurtigt var det ikke kun min nærme- ste chef, jeg skulle kommunikere med. Det var de helt store chefer. Alt blev løftet op i et helt andet luftlag, end jeg havde været vant til. Samtidig gik jeg all-in på at skulle bære de her botilbud gennem krisen. De var i forvejen pres-

set med at skulle passe på sårbare bor- gere: psykisk syge, handicappede. Så fra marts til juli 2020 gik 95 pct. af min tid med covid, op mod 70 timer om ugen, hvor de kunne ringe døgnet rundt. Min oplevelse var, at der ikke var nogen, der lyttede til, hvordan man havde det på bostederne, så jeg så det som mit ansvar at løse den opgave.

Udfordringen var, at jeg, udover det arbejde, der i forvejen fyldte et årsværk, lige fik et helt årsværk – et covid-års- værk – oveni.

Så jeg så frem til mine tre ugers sommerferie.

Der gik ikke lang tid, før symptomerne kom snigende, efter fe- rien var slut, og da min chef i midten af august

kom og fortalte, at der skulle ske nogle organisationsændringer, var det den berømte dråbe, der fik bægre til at flyde over.

Det var helt reelt. Organisations- ændringerne var ok. Der var intet i det. Jeg vidste bare, det sekund hun fortalte det, at dét skulle jeg ikke. Min krop sag- de simpelthen fra.

Så jeg søgte nyt job om onsdagen, var til samtale torsdag, fik det, sagde op og gik på weekend om fredagen.

Lørdag morgen kunne jeg ikke stå op af sengen. Det var fysisk umuligt. Da jeg prøvede igen om søndagen, lykkes det heller ikke. Mandag ringede min mand til lægen, der sygemeldte mig.

Jeg nåede aldrig tilbage til min tidli- gere arbejdsplads.

Jeg skal sige fra langt tidligere

Jeg er ærgerlig over, at jeg brugte tre år på at bygge noget op, som jeg vit- terligt var utrolig stolt af, og som jeg ikke fik fulgt til dørs. Men i dag er jeg landet et godt sted. Jeg har 37 timer som sygeplejerske og kli- nisk vejleder i psykiatrisk akutmodtagelse på Fjor- den, Region Sjælland. Jeg har ingen arbejdstelefon, og jeg sagde nej, da jeg fik tilbudt en computer.

Jeg havde forsvoret, at jeg nogensinde skulle tilbage til en stilling som basissygeplejerske, og hvis det ikke havde været for corona, tror jeg ikke, jeg ville være her, hvor jeg er.

Men livet er forunderligt. Ekstreme situationer har det med at skubbe os i retninger, vi ikke havde forventet.

Jeg har lært meget om mig selv i den her proces. Jeg har lært, at jeg ikke vid- ste, hvor langt ude jeg var, før jeg faldt sammen. I dag ved jeg, at jeg aldrig nogensinde skal derud, hvor jeg har så travlt, at jeg ikke kan mærke mig selv. Jeg ved nu, at hvis der nogensinde kom- mer en situation, en ekstrem situation, som covid jo var, da det var på sit hø- jeste, så skal jeg sige fra langt tidligere.

Lige nu nyder jeg bare, at jeg holder af mit job. At jeg er lykkelig, hvor jeg er. ©

99 Ekstreme situationer har det med at skubbe os i retninger, vi ikke havde forventet.

RIE REBECKA HEDENBORG, 47 år

Fra: Sundhedsfaglig konsulent på Socialområdet i Region Sjælland med ubegrænset mobil og pc samt en arbejdsuge på 50-60 timer.

Til: 37 timers job som sygeplejerske i toholdsskift på psykiatrisk akutmodtagelse på Fjorden, Regi-on Sjæl- land. Uden pc/mobil.

Min vigtigste læring: Vi sygeplejersker er for vilde, og jeg troede selv, at jeg var udødelig. Det var jeg ikke. I dag ved jeg, at der er en grænse, jeg ikke skal krydse.

Hvad er det egentlig, jeg vil? Hvad drømmer jeg om?

De eksistentielle spørgsmål er der mange, der har stillet sig selv under corona.

For kriser har det med at nulstille situationer. Få folk til at stoppe op og tænke: Hvad er meningsfuldt for mig?

Sådan lyder det fra chefspsykolog og specialist i arbejds- og organisationspsykologi Helle Folden Dybdahl.

Hun fremhæver fortællingerne med sygeplejerskerne Tanja, Rie og Tine som særlige. For faktisk har færre skiftet job under corona end i årene før. Flere har måske tænkt tanken,

at de ønskede at ændre på noget i deres liv, men færre har gjort det, konstaterer Helle Folden Dybdahl.

”De tre kvinder er alle hoppet ud i noget, de ikke vid- ste, hvor ville ende. De rykkede sig. Tog sig selv alvor- ligt. Det kan klart inspirere andre,” forklarer hun.

Hvornår siger man fra?

Helle Folden Dybdahl har læst de tre sygeplejerskers historier og lægger mærke til perspektiver i dem alle. Perspektiver, der illustrerer, hvor væsentligt det er at være modig, hvad kriser kan lære os, og hvad der gør os lyk- kelige.

”Corona vækkede noget til live igen”

Da corona ramte, blev mange mennesker hjemsendt. Også mig. Jeg arbejdede som kliniksekretær hos en kiropraktor, så der var intet at raffe om.

Så sad jeg der. Med alle mine talenter. Og følte mig mere og mere uvirksom, alt imens alt eksploderede omkring os, især i udlandet, hvor jeg fulgte med i, at det ene sundhedssystem var ved at knække efter det andet.

”Der må da være et eller andet, jeg kan gøre i stedet for at sidde herhjemme og eksplodere over Aula,” tænkte jeg, mens min fars ord blev ved med at ringe for mine ører: ”Du kan jo altid blive sygeplejerske igen”. Ord jeg havde hørt igen og igen de seneste år, hvor jeg både havde stået i blomsterbutik og været tekstildesigner med egen virksomhed.

”Men der er jo gået 16 år,” sagde jeg til mig selv. ”Kan jeg overhovedet huske noget som helst?”

Men så blev jeg ramt. Ramt af den hype, der var overalt, hvor folk ønskede at hjælpe, fordi det føltes som en nødvendighed.

Pludselig havde jeg meldt mig til beredskabet som frivillig.

”Jeg er jo sygeplejerske,” lød det indeni mig. ”Og lige nu er der brug for mig.”

Corona vækkede noget til live igen

Jeg havde ellers forsvoret, at jeg nogensinde ville arbejde som sygeplejerske

igen. Jeg blev uddannet i 2001 og nåede kun at arbejde i faget i to år. Så kørte jeg træet i, at jeg ikke følte, jeg kunne nå at gøre alt det gode, jeg gerne ville for patienterne. Tilmed til en *lousy* løn. Jeg ville ikke brænde ud. Jeg ville ikke være telefonbelagt. Så jeg bakkede ud, uddannede mig til tekstildesigner og var selvstændig i seks år, før jeg købte en blomsterbutik sammen med en veninde. En håndfuld år senere igen startede jeg som kliniksekretær hos en kiropraktor.

Jeg er jo sygeplejerske, lød det indeni mig. Og lige nu er der brug for mig.

Corona vækkede noget til live igen. Noget jeg troede var væk. Det sjove er, at jeg faktisk aldrig blev en del af beredskabet. Men der var plantet et frø. I starten kiggede jeg faktisk på alt andet end sygeplejerskestillinger. Jeg håbede måske, at der ville dukke noget op, der talte til mig.

Det gjorde der bare ikke.

Indtil der lige pludselig var en annonce, der lyste op. Som dialysesygeplejerske på Hillerød. Her var ord, der appellerede

til mig. Ord som relationsopbygning, udvikling, kompetenceløft, undervisning. Jeg havde i længere tid været lidt ked af mit tidligere arbejde, hvor jeg egentlig følte, at jeg spildte mine kompetencer. Jeg var ikke stolt over det, jeg gjorde. Det her job lød meningsfuldt.

Afsindigt hårdt at komme tilbage

I dag har jeg været tilbage i faget i godt et år, og jeg har det virkelig godt. Gennem årene har det strejft mig, om det var en lidt for hurtig beslutning, jeg tog for 16 år siden. I dag kan jeg se, at der er mange måder at være sygeplejerske på. Jeg er stadig ikke typen, der ønsker at arbejde på et hospital, men har man modet og ser mulighederne, så er der andre veje.

Det var ikke nemt at komme tilbage. Faktisk var det afsindigt hårdt. Dialyse er et komplekst speciale. Det er svært for alle, uanset hvor mange års erfaring man har. Så det var det naturligvis også for mig. Det var et kvantespring ud over det sædvanlige, men jeg er landet, og i dag er jeg et sted, hvor jeg er stolt af det, jeg gør. Det essentielle for mig er, at jeg har en langvarig kontakt til flere af patienterne. Jeg kan opbygge relationer, jeg kan gøre en reel forskel. Der er en fleksibilitet i jobbet, der gør, at jeg kan indrette hvert forløb individuelt.

”Tines historie er interessant, for det viser sig jo, at den egentlige drøm var at læse videre. Grønland var et trin på vejen. Det fortæller mig, at jo modigere, vi tør være, jo mere vil det blive tydeligt for os, hvad vi egentlig vil,” pointerer Helle Folden Dybdahl, der karakteriserer Ries fortælling som en klassisk lederhistorie. Især under corona.

”Alle har været presset under corona, men tal viser, at det har været særligt ekstremt for ledere. Ganske typisk siger Ries krop også fra, når hun endelig holder fri,” fortæller Helle Folden Dybdahl.

Hun fremhæver, at Ries fortælling sætter fokus på menneskets evne til at mærke efter, hvornår grænserne for, hvad der er sundt for en, er overskredet.

”Hvornår siger man fra? Især når man ikke har oplevet noget lignende. Som Rie også selv siger: Ingen havde nogensinde troet, det ville blive så stort og så vildt, som det blev,” pointerer Helle Folden Dybdahl.

”Indimellem skal vi holde fast”

Corona har påvirket os alle forskelligt. Tine mærkede en uro og en kedsomhed, hvor drømmen om Grønland også blev en flugt. Rie fik et årsværk oveni og fik dermed alt for meget. Og så er der Tanja: her fik krisen hende til at søge det mere meningsfulde.

”Hendes værdisæt kom i centrum. Hun fortæller, at hun ikke går på arbejde for at tjene penge. Hun vil gerne være stolt,” for-

Det har været afgørende for mig i forhold til ikke endnu en gang at hoppe videre til noget nyt, som jeg jo ellers har gjort mange gange.

Krisen kaldte, og jeg svarede

Jeg er ikke sikker på, at jeg er her, til jeg skal pensioneres. For det er nok for alvor gået op for mig, at jeg jo er Pippi. Jeg er hende, der siger: ”Det har jeg ikke prøvet før. Så det kan jeg godt.”

Jeg er 45 år gammel, og det er fantastisk at opleve, at alder ikke behøver at begrænse mig i, om jeg kan flytte mig: i det her tilfælde flytte mig ”tilbage”. Jeg har indset, hvor fantastisk vores hjerner er. Hvor meget vi er i stand til at omstille os. Hvor meget ny viden, vi kan suge til os, også når vi bliver ældre.

Tænk, at jeg er sygeplejerske igen. Det havde jeg ikke set komme. Men krisen ramte, og så kan det lyde højhelligt, men krisen kaldte på mig.

Den kaldte, og jeg svarede. ☉

TANJA MØGELGAARD MATHORNE, 45 år

Fra: Selvstændig tekstildesigner, indehaver af en blomsterbutik og senest kliniksekretær hos en kiropraktor.

Til: Dialysesygeplejerske på Nordsjællands Hospital, Hillerød.

Min vigtigste læring: Min hjerne er åben for læring hele livet. Så hvis jeg ønsker at ændre retning, så kan jeg.

klarer Helle Folden Dybdahl, der ser en anden væsentlig pointe i Tanjas fortælling.

”Hun fortæller, at hun har opdaget flere muligheder i sit fag, end hun troede, der var, og siger selv, at hun måske alligevel skulle have holdt fast i faget i sin tid. Det er en fin og lærerig pointe: Indimellem skal vi faktisk holde fast. For vi kan godt finde mening, hvis vi vælger en undersøgende og nysgerrig tilgang,” understreger Helle Folden Dybdahl.

Mulighedernes land

Hun fortæller, at tal fra forsikringsselskaberne viser, at rigtig mange mennesker opsøger en psykolog for tiden. De fortæller

om angst, stress og ubehag, og om følelsen af at have mistet kontrollen.

”Mange har lænet sig tilbage og sagt til sig selv, at de måske ønskede forandring, men at corona var en forhindring. Mit budskab er, at det kan de godt. Det behøver ikke være ni uger på Grønland eller et helt nyt job. Små skridt tæller også,” pointerer Helle Folden Dybdahl, der igen fremhæver de tre sygeplejerskers fortællinger:

”Kriser er svære. Men kriser tvinger også mennesket ud i en større åbenhed. I mulighedernes land. Det, jeg synes er centralt ved de tre kvinders historier, er, at det ikke er vigtigt, *hvad* vi gør. Men *at* vi gør noget.” ☉

AFBRØD PENSION FOR AT VACCINERE

Tekst og foto **BAX LINDHARDT**

"Bare slap helt af i armen," siger Margit Møller og lægger blidt sin venstre hånd på Toms underarm. Sprøjten med Pfizers covid-19-vaccine er klar i den anden hånd, og 30 sekunder efter er Tom færdigvaccineret efter at have fået sit andet stik.

"Det er vigtigt for mig at anlægge en hyggelig tone, når borgerne møder op for at blive vaccineret her i Øksnehallen, og jeg skal da ikke udelukke, at jeg bruger min erfaring fra mange år som sygeplejerske i psykiatrien," lyder det fra Margit Møller på 70.

Hun er en ud af en håndfuld pensionerede sygeplejersker, som er vaccinatører i Øksnehallen i København.

Margit Møller gik på pension for tre år siden efter 40 år som sygeplejerske. Hun startede i somatikken, rejste senere til Kenya for Mellempopulært Samvirke, hvor hun startede en klinik op. Efter en årrække i Østafrika, vendte hun hjem til Danmark, hvor hun startede i psykiatrien. Her arbejdede hun i mange år som bl.a. afdelingssygeplejerske og til sidst psykiatrisk sygeplejekonsulent.

Da Margit Møller for tre måneder siden så, at de søgte vaccinatører, vidste hun med det samme, at det var noget for hende.

"Jeg kan jo godt lide at arbejde, og sygeplejefagligt er jeg klædt godt på til opgaven," siger hun.

"Det har været en fantastisk tid – hele stemningen, den gode ånd og tone og dét at være en del af en personalegruppe igen har været skønt," smiler hun og tilføjer:

"Men det kan også mærkes, at jeg er fyldt 70. Det er fysisk hårdt, og der har været dage, hvor jeg næsten ikke kunne trampe cyklen hjem."

MEDLEMSTILBUD

PKA PENSION

Ansvarlige investeringer giver gode afkast

Sammen med medlemmerne arbejder PKA for at bidrage til en ansvarlig udvikling med langsigtede, ansvarlige investeringer, som giver gode afkast til medlemmerne, samtidig med at de bidrager til en bæredygtig fremtid

dssr.dk/rabatter

MEDLEMSTILBUD

FORBRUGSFORENINGEN

Spar penge, når du handler

Bliv medlem af Forbrugsforeningen og spar penge og optjen bonus ved at handle i de over 4.000 butikker i hele landet og de 500 webbutikker

dssr.dk/rabatter

MODET TIL AT GØRE SOM DU IKKE PLE JER

“Jeg lærte naturligvis en masse fagligt, som gjorde det muligt for mig at skifte karrierespor. Men måske endnu vigtigere fandt jeg et mod, som jeg ikke vidste, jeg havde. Én ting er at ville noget andet, det er noget helt andet at tage skridtet.” – Iben Justine Hansen, HR-fuldmægtig i Transportministeriet.

Læs en efteruddannelse, der udfordrer status quo.
Udforsk vores forskellige uddannelser på hd.cbs.dk

DR. WARMING BASISCREME

– førstehjælpen til tør hud
og afsprittede hænder

Dr. Warming basiscreme er en blødgørende og fugtbevarende 92% fedtcreme. Velegnet som hudpleje ved børneeksem, psoriasis, meget tørre hænder og sprækkede hæle. Virker kløestillende.

Dr. Warming Basiscreme er dansk produceret, indeholder kun 4 ingredienser og er testet på hudafdelingen på Bispebjerg Hospital.

drwarming.dk

– produktinformation og forhandlerliste

Nordic Consumer Health, Danmark, info@consumerhealth.dk

Produceret i
Danmark
gennem mere
end 20 år

I mit daglige arbejde som sygeplejerske afspritter jeg hænder mange gange om dagen. Her er Dr. Warming basiscremen uundværlig for mig.

” Cecilie Ringgaard Rivas
neonatalsygeplejerske

FILTEN+SCHEEL

NYHED! DOBBELT FOLDESKÆRM, OP TIL 7,5 M

Store løsninger til akutte behov

Store, mobile skærmløsninger giver patienten et trygt 'rum' og personalet har ro til opgaven. Efter brug sprittes skærmen af, foldes sammen og køres væk igen.

- Akut afskærmning af patient
- Behov for ekstra sengepladser
- Plads til to patienter i enestue
- Midlertidigt afskærmning på gang

Ro i sindet med PhotoPanels™
Billeder og farver kan lindre stress og uro hos patienten. Alle skærme kan printes med flotte motiver.

Skab din på EasyScreenDesign.com

Tel. 39 90 85 85 silentia.dk

Silentia
Keep it Clean™

Navne

NY SYGEPLEJEFAGLIG DIREKTØR AARHUS UNIVERSITETSHOSPITAL

Susanne Lauth bliver ny sygeplejefaglig direktør på Aarhus Universitetshospital.

Hun er i dag sygeplejefaglig direktør på Sydvestjysk Sygehus, men vil fra den 1. september 2021 arbejde med udvikling og drift af Aarhus Universitetshospital sammen med hospitalets to lægefaglige direktører og hospitalsdirektøren.

Inden 58-årige Susanne Lauth blev sygeplejefaglig direktør på Sydvestjysk Sygehus, var hun vicedirektør på Sygehus Vendsyssel og Sygehus Thy-Mors.

Med ansættelsen på AUH bliver hun en del af den øverste ledelse for universitetshospitalets mere end 10.000 medarbejdere. Herudover bliver hun en del af koncernledelsen i Region Midtjylland.

FORSKNINGSLEDER I PSYKIATRIEN REGION SJÆLLAND

Sygeplejerske og ph.d. **Lene Lauge Berring** er pr. 1. oktober ansat som leder af forskningsafdelingen i psykiatrien i Region Sjælland på lige fod med professor Erik Simonsen. Dermed afspejler ledelsen i forskningsafdelingen direktionen i psykiatrien, der også har en sygeplejefaglig og en lægefaglig vicedirektør. Lene Lauge Berring er desuden næstformand i det regionale forskningsråd.

Håbet er, at Lene Lauge Berring, der siden 2012 har forsket i recovery, deeskalering og forebyggelse af tvang og vold, kan inspirere flere sygeplejersker til at kaste sig ud i tværfaglig, praksisnær forskning til glæde for patienter og personale.

ÆLDRECHEF FOR SUNDHED OG OMSORG ODENSE KOMMUNE

Centerchef **Margrethe Kusk Pedersen** har fået nyt job som ældre- og handicapchef i Ældre- og Handicapforvaltningen i Odense Kommune med virkning fra medio august.

Hun har i fem år været chef for Center for Sundhed og Omsorg i Helsingør Kommune. Margrethe Kusk Pedersen kom til Helsingør Kommune i 2016 efter flere lederstillinger i Københavns Kommune.

Hun får det overordnede ledelsesansvar for områderne Fysisk funktionsnedsættelse, Vedvarende sygdomsudvikling, Medfødt hjerneskade, Erhvervet hjerneskade og Sindslidelse og bliver dermed en del af hele driften i Ældre- og Handicapforvaltningen med i alt 3.400 medarbejdere.

Mindeord

HELLE AABAKKE MALMGREN

Helle Aabakke Malmgren, født Nielsen, er den 5. maj 2021 sovet stille ind på Diakonisse Stiftelsens Hospice. Helle vil blive savnet af familie og venner, hun vil blive husket for sin livsglæde på trods af flere års kamp mod kræften. Hun elskede at rejse og være sammen med sin familie.

I 1987 var Helle at finde blandt os nyuddannede sygeplejersker på Sankt Lukas Stiftelsens Sygeplejerskole fra hold 83B.

Efter afsluttet uddannelse havde Helle ansættelser både i det kommunale sundhedsvæsen og på flere af hovedstadens hospitaler gennem sit mangeårige virke som sygeplejerske.

Helle efterlader sig sin ægtefælle og to voksne børn.

Birgit Dashnaw

ELSE STENBAK

Sygeplejerske, cand.mag. i teatervidenskab, BA i filosofi, forsker og forfatter **Else Stenbak** er død, 82 år gammel.

Som skolesundhedsplejerske og oversygeplejerske på en børneafdeling begyndte Else Stenbaks livslange undren over givne forhold. Denne undren, som er enhver forskers drivkraft, var starten på et livslangt forløb for at bedre vilkårene for syge, hospitalsindlagte børn og deres forældre.

I hånd med denne undren gik Else Stenbaks evne til at skrive og formidle sin viden bredt. Bøger, artikler og rapporter vidner om dette.

Som ansat i Komiteen for Sundhedsoplysning opstod et andet undringsområde, nemlig socialt udsatte, psykisk syge og børns vilkår i den forbindelse.

Else Stenbak var konstant i gang med at videreudanne sig. Kronen på værket var en magistergrad i teatervidenskab. Som mor til Martin og Ane arbejdede Else under studierne som vikar. Hun skriver et sted, "da jeg afsluttede uddannelsen [i teatervidenskab], fik jeg bevilget betalt orlov i en måned til at skrive speciale, og det gjorde jeg så". Sådan.

Hun fulgte sit livs to spor helt til dørs ved som frivillig at være tilknyttet Teatermuseet og Ældre Sagens livsmods- og sorggrupper.

Som ven havde hun ofte teaterbilletter i lommen, første række, naturligvis.

Der er meget at sige tak for. Tak Else.

*Doris Christensen
Susanne Malchau Dietz*

SORBACT® GEL DRESSING SÅRKONTAKTLAG MED HYDROGEL

Forebygger og behandler sårinfektioner

Forhøjede niveauer af mikroorganismer vil medføre øget infektionsrisiko og forsinket sårheling. Sorbact® reducerer mængden af mikroorganismer på en sikker måde, og forbedrer dermed forudsætningerne for sårheling.

Holder såret fugtigt

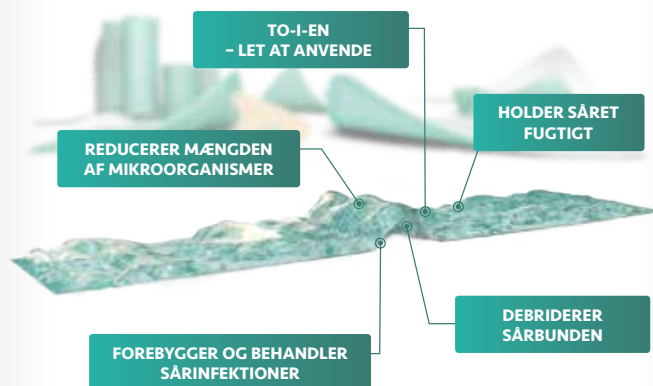
Sorbact® Gel Dressing optimerer såret ved at tilføre fugt til tørre eller letvæskende sår. Sorbact® Gel Dressing har en høj fugtgivende evne, hvilket fremmer effektiv autolytisk debridering.

Vil du prøve Sorbact® Gel Dressing?

Send os blot en besked på info@abigo.dk. Skriv "Prøve Sorbact Gel Dressing" samt dit navn, afdeling og arbejdssted, så sender vi prøven til dig.

Varenr.	Størrelse	Antal/æske
98136	7,5x7,5 cm	10
98137	7,5x15 cm	10
98139	3x15 cm	10
98180	NYHED! 15x20 cm	5
98181	NYHED! 20x25 cm	5

NYHED!
**STØRRE
STØRRELSER**

2020-75 Sorbact® er et registreret varemærke, der ejes af ABIGO Medical AB.

ABIGO Pharma A/S · Stengårdsvej 25, 4340 Tølløse · Tel. 46 49 86 76 · sorbact.dk

ERNÆRINGSTEAM

Vi sikrer, at din ernæringspatient er i trygge hænder ved udskrivelse

- ✓ Vi tilbyder hjemmebesøg af vores kliniske diætister.
- ✓ Vi er bindeled mellem patient, kommune, pårørende og læge.

Send den grønne ordination via app eller på gronordination.dk

Læs mere på www.mediqernaering.dk

**Marie Colding
Laursen**
5. semester
VIA Viborg

Terese Klausen
7. semester
Københavns
Professionshøjskole

Sarah Munksø
Lauridsen
4. semester
UC Diakonissestiftelsen

Julie Feldborg
6. semester
UC Syd
Aabenraa

Nathalie
Kjær Bach
6. semester
UC Diakonissestiftelsen

Marie Elizabeth
Sander
4. semester
UC Diakonissestiftelsen

Mette Marx
Christensen
5. semester
UCN Aalborg

... jeg skal tage nogle usynlige kampe inde i mig selv

Der er patienternes forventninger, de pårørendes og de sundhedsfagliges, heriblandt sygeplejerskernes. Den studerende vil gerne spille lige godt på de tre hold, men det kan være svært at gøre alle tilfredse.

'Det var så tragisk, at selv sygeplejersken græd' var en overskrift, jeg læste for noget tid siden. Den fik mig til at overveje, hvorfor det budskab vækker min opmærksomhed.

Der er et væld af forventninger og fordomme om, hvad en sygeplejerske skal og kan. Mange tror, sygeplejersken er den, der giver saftevand og holder patienten i hånden, når det gør ondt, altså er en slags assistent for lægen. Hvis patienten kommer ind og udelukkende forventer en sukkersød sygeplejerske, der står på spring til at holde i hånd, så er det en forventning, jeg på en mærkelig måde gerne vil indfri. I de situationer synes jeg, det kan være svært at være den, der skal ind på patientstuen og med en høj faglighed forklare patientforløbet og derudover måske skære igennem.

Dette er et meget helikopteragtigt syn på min frygt for at blive færdiguddannet som sygeplejerske, nemlig det at skulle indfri en

masse modsatrettede forventninger til min faglighed og måske endda også min personlighed. Der er patienternes forventninger, der er de pårørendes, og så er der de sundhedsfagliges, heriblandt sygeplejerskernes. Jeg vil gerne spille lige godt på alle tre hold som studerende, men jeg har oplevet ude i praksis, at det kan være svært, fordi der ofte er forskellige forventninger hele vejen rundt. Jeg synes nogle gange, at jeg skal tage nogle usynlige kampe inde i mig selv. Under uddannelsen har vi i teorien lært, at vi skal være patientens advokat. Men som studerende kan det være udfordrende, fordi vi også har aktier i, at de ansatte på afdelingen skal kunne sige god for, hvad vi som studerende gør og især ikke gør. Det kan være et dilemma at følge min mavefølelse, når jeg samtidig gerne vil leve op til andres forventninger på afdelingen.

Jeg er meget påpasselig ift. ikke at ødelægge relationer. Det

er noget, der kommer lettere til nogle end andre, men jeg synes, det kan være svært ikke at tage det personligt, at en relation bliver brudt. Jeg skal have mig selv med, og jeg skal ikke gå på kompromis med min faglighed. Det handler i sidste ende mere om forventningerne til mig selv end den egentlige relation eller situation.

Så når en overskrift som 'Det var så tragisk, at selv sygeplejersken græd' virker dragende, så skyldes det nok en forventning om, at en sygeplejerske selvfølgelig skal kunne rumme både dyb sorg og livets ulykke uden at vise det udadtil. Mellem linjerne viser teksten, at det strider mod alle normer, at sygeplejersken viste sine følelser ved at græde. Så jeg oplever, at der er mange usynlige forventninger fra omverdenen til sygeplejersker og ikke mindst fra os selv – måske er de ubevidste, men forventningerne er der tydeligvis. ●

Invitation

novonordisk
fonden

Online Nursing Research Symposium

15 September 2021 from 10:00 to 14:30

The Novo Nordisk Foundation and the Committee on Nursing Research would like to invite you to online participation in this year's Nursing Research Symposium with the theme: *Research in health and well-being among older adults.*

There will be live video streaming and a chat function for questions to the speakers.

For programme, registration and more information, please visit:

novonordiskfonden.dk/en/events/

Drømmer du om en ny måde at være sygeplejerske på?

Har du lyst til at udvikle dig fagligt og personligt og samtidig skabe nye arbejdsmuligheder og en ny livsstil?

Tag en 1-årig uddannelse hos humanum, og kombiner dit job som sygeplejerske med et selvstændigt arbejdsliv.

- Uddannelsen er en overbygning på din sundhedsfaglige baggrund
- Uddannelsen lærer dig at mestre en manuel behandlingsform til bevægeapparatet
- Uddannelsen træner dine kompetencer i at arbejde personcentreret
- Uddannelsen giver dig viden om krop, sind og sundhed med fokus på det indbyrdes samspil
- Uddannelsen sætter dig i stand til at drive egen virksomhed og have selvbestemmelse over din tid

Lyder det som noget for dig? Kontakt gerne sygeplejerske og uddannelsesleder Anne-Dorthe N. Bertelsen, for en personlig samtale og besøg vores hjemmeside: www.humanum.nu.

Uddannelsen foregår i Vejle og uddannelsesstart 14. januar 2022.

Kontakt os på: tlf. 21287292 eller mail uddannelse@humanum.nu

humanum

Delta
Rengøring

Rengøring af lægeklinikker

Vi overholder Statens Serum Instituts anbefalede retningslinjer for rengøring i lægeklinikker.

Med høj faglighed er vores medarbejdere rustet til opgaven.

Ring eller skriv - vi er landsdækkende

Delta Rengøring
Teglvej 1
4990 Sakskøbing
Tlf. 4054 6546
delta@delta-rengoering.dk
www.delta-rengoering.dk

Dansk Selskab for Klinisk Hypnose

tilbyder med start 10.-11. september 2021 et nyt forløb af 1-årig **Praktisk uddannelse i Klinisk Hypnose 2021-22 - diplomuddannelsen.**

Yderligere oplysninger på www.hypnoseseelskabet.dk eller tlf. 40110644

Censorkorpset ved Sygeplejerskeuddannelsen

Censorformandskabet indkalder hermed ansøgere til beskikkelse som censor til censorkorpset ved Sygeplejerskeuddannelsen for beskikkelsesperioden **1. februar 2022 til 31. januar 2026.**

Yderligere info om censorhvervet på www.censorformandskab.dk

Ansøg senest den 20. september 2021 på www.censor-it.dk

JOB

Se alle stillinger
www.job.dsr.dk

Praktiske oplysninger til annoncører

Deadline kl. 9:00 for indtastning af KURSER/MØDER/MEDDELELSER på www.dsr.dk under Information til annoncører

Nº 10 — 2021 6. august 2021	Nº 11 — 2021 27. august 2021	Nº 12 — 2021 17. september 2021
---------------------------------------	--	---

Vejledning ved indtastning af kurser/møder/meddelelser, kontakt redaktionen, Henrik Boesen, på tlf. 4695 4189, hbo@dsr.dk

Rådgivning og vejledning vedr. opsætning af annoncer
Media-Partners ApS · Alhøjvej 2, Stilling · 8660 Skanderborg
Tlf. 2967 1446 · E-mail marianne@media-partners.dk
www.media-partners.dk · Her kan du også rekvirere medieinformation

Indleveringsfrister for STILLINGSANNONCER til de kommende numre

Nº 10 — 2021 13. august 2021	Nº 11 — 2021 3. september 2021	Nº 12 — 2021 24. september 2021
--	--	---

Sidste frist for indlevering af materiale er kl. 10:00 hos Media-Partners ApS

Udgivelsesdatoer

Nº 10 — 2021 6.-10. sept. 2021	Nº 11 — 2021 27. sept - 1. okt. 2021	Nº 12 — 2021 18.-22. okt. 2021
--	--	--

KURSER, MØDER OG MEDDELELSER

NETANNONCER

Gå ind på <http://job.dsr.dk/> og indtast Quick-nummeret, så kommer du direkte ind til netannoncen, hvor du kan læse meget mere om stillingen. Netannoncer kan indtastes hele døgnet.

Quicknr. **CPH Privathospital A/S**
330719696 Farum Nordsjælland
Afdelings- og kvalitetssygeplejerske
Ansøgningsfrist 23. august 2021

Quicknr. **CPH Privathospital A/S**
330719695 Farum Nordsjælland
Erfaren operationssygeplejerske
Ansøgningsfrist 23. august 2021

Quicknr. **Hjemmesygeplejen Amager**
330766126 Københavns Kommune
Sygeplejerske til gruppelederstilling
Ansøgningsfrist 31. august 2021

SENIORSAMMENSLETNINGEN
Medlemmer, der er fyldt
55 år, er velkomne til
Seniorsammenslutningens
arrangementer

Frederiksborggade 15, 4 sal,
København K

Arrangør:
Seniorkontaktudvalget Kreds
Hovedstaden Central/Vest

Tilmelding:
Senest 1. september 2021 til
Birthe Kock tlf. 2674 1105
eller mail: balkock@hotmail.com

Pris:
20 kr.

HOVEDSTADEN

Efterårsprogram for 2021

1. september 2021: Velkommen tilbage. Gensidig orientering samt orientering fra Landsbestyrelsen ved Lis Andersen.

1. okt. 2021: FN's internationale ældredag. Program og sted offentliggøres senere.

3. nov. 2021: Jeanet Ulrikkeholm underholder med franske og danske kærlighedssange.

1. dec. 2021: Julemiddag på Skævinge Kro, Jernbanevej 1, Skævinge kl. 12:00 - 16:00.

Tid og sted:
Rådhusstræde 29, Hillerød fra 14:00-16:00.

Tilmelding:
Bente Pedersen på mail:
bptvingsvej@gmail.com

Arrangør:
Seniorsammenslutningen i
Kreds Hovedstaden Nord

Seniormøde i Kreds Hovedstaden Central/Vest

Psykiatrisk sygepleje til hjemløse, et oplæg om hverdagen på gaden ved leder Ursula Pie Aidt og sygeplejerske Berit Jeppesen Fink.

Tid og sted:
9. september 2021 kl. 14:00 - 16:00.

DSR Kreds Hovedstaden,

Velkommen tilbage

Gensidig orientering samt orientering fra Landsbestyrelsen ved Lis Andersen

Tid og sted:
1. september 2021 kl. 14:00 - 16:00. Rådhusstræde 29, 3400 Hillerød

Arrangør:
Seniorsammenslutningen i
Kreds Hovedstaden Nord

Tilmelding:
Senest 30. august 2021 på tlf. 2345 8507 eller mail:
bptvingsvej@gmail.com

Pris:
30 kr. for kaffe

SJÆLLAND

Bustur til Danhostel i Faxe og Kunstmuseet Arken

Afgang den 1. september 2021: Nakskov 7:25, Søllested 7:35, Maribo Station 7:55, Saksøbing 8:10, Nykøbing F. Cementen 8:30, afkørsel 41 kl. 8:55, afkørsel 37 kl. 9:15. På Danhostel hører vi om stedets dagligdag. Derefter besøg på Arken med rundvisning og frokost.

Tid og sted:

1. september 2021 kl. 07:25 - 17:35. Danhostel, Østervej 4, 4640 Faxe og Arken, Skovvej 100, 2635 Ishøj

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Storstrømmen

Tilmelding:

Senest 23. august 2021 til Gurlif. 2115 2954, mail: gurlise@hotmail.no eller til Susanne tlf. 2232 4457, mail: nistruphansen@gmail.com Obs max. 50 personer.

Pris:

400 kr. for medlemmer, 600 kr. gæster. Indbetales på kontonr. 0400 4025735183

Besøg på Sano i Skælskør (tidligere Gigthospital)

Vi mødes kl 13 og starter med frokost. Herefter orientering om Sano. Rundvisning på Sano og herefter kaffe. Orientering om sygeplejerskens rolle på et moderne rehabiliteringscenter.

Tid og sted:

1. september 2021 kl. 13:00 - 16:00. Sano, Slagelsevej 32, 4230 Skælskør

Arrangør:

Kontaktudvalget Vestsjælland

Tilmelding:

Senest 25. august 2021 til Birgit Jørgensen tlf. 2238 0249

Pris:

100 kr. for medlemmer. 275 kr. for ledsager. Max. 45 deltagere.

Seniorsygeplejersker i

Roskilde Medicinsk/historisk museum i Næstved

Guidet rundvisning på museet ved overlæge Mogens Scharling.

Tid og sted:

24. august kl. 13:30 -16:00 Museet Ringstedgade 61, 4700 Næstved.

Arrangør:

Kontaktudvalget i Roskilde.

Tilmelding:

Senest 22. august 2021 til Lene Tronholm tlf. 2091 0902 eller mail: lenetronholm@live.dk Der er plads til 12 deltagere. Medbring Coronapas.

Pris:

50 kr. indbetales på reg.nr. 1551 konto 0010351170

NORDJYLLAND

Invitation til hyggelig Senior Brunch på KaffeFair, Aalborg
Kom til hygge, arrangementet er gratis

Tid og sted:

23. september 2021 kl. 10:00. KaffeFair, Strandvejen 19, 9000 Aalborg

Arrangør:

Kontaktudvalget/Seniorsammenslutningen

Tilmelding:

Perioden 8.-15. september 2021. Bindende tilmelding efter 15. september.

Pris:

Gratis

Yderligere oplysninger:

www.dsr.dk/nordjylland

MIDTJYLLAND

En kærlighedshistorie fra 2. Verdenskrig

Oplæg ved Inge Pedersen - en beretning fra det virkelige liv. Efterfølgende diskussion om de vilkår, omverdenen bød disse piger efter krigen.

Tid og sted:

7. september 2021 kl. 14:00 - 16:00. Klostergadecenteret, Rød sal i Klostergade 37, 8000 Aarhus C

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Kreds Midtjylland, Aarhus og omegn

Tilmelding:

Senest 3. september 2021 til Lis Jensen på tlf. 2398 1009.

Pris:

40 kr. kontant ved ankomst.

Udflugt til Nordfyn - Bogense - Tvillingegården

Vi får en lokal guide med i bussen på Fyn, der fortæller lokal historie, mens vi kører gennem Morten Kochs gård. Der gøres holdt ved Barring Handelshus, hvor der er salg af forskellige ting.

Tid og sted:

31. august 2021 kl. 08:00 - 19:00. Busafgang fra Aarhus Musikhus kl. 8.00. Forventet hjemkomst i Aarhus kl. ca. 19.00. HUSK CORONAPAS.

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Kreds Midtjylland, Aarhus og omegn

Tilmelding:

Senest 25. august 2021 til Lis Jensen på tlf. 2398 1009

Pris:

200 kr. for hele arrangementet. Drikkevarer for egen regning. Beløbet betales ved tilmeldingen.

Yderligere oplysninger:

Forplejning: Kaffe og rundstykker, 2 retters menu til frokost og eftermiddagskaffe med brød.

Sommerudflugt 2021

Sensommer udflygt med hovedmål: Kongernes Jelling. Busafgange fra Skive kl. 8:30 ved Kvickly, Viborg kl. 9:15 fra Eksercerpladsen og Kjellerup kl. 9:45 fra Circle K.

Tid og sted:

15. september 2021 kl. 08:30 - 18:00. Noter venligst hvor I ønsker at stå på bussen.

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Kreds Midtjylland, Viborg/Skive

Tilmelding:

Senest 1. september 2021 til Marie Søe Knudsen på mail: marie@soe-knudsen.dk eller tlf. 2945 0033, eller Karen H. Jakobsen på mail: kahojakobsen@gmail.com eller tlf. 2170 1484,

Pris:

250 kr. som indsættes på konto 7605 1476695 senest den 1. september 2021

Yderligere oplysninger:

Hele programmet kan ses på hjemmesiden. Hvis der stadig er Corona restriktioner til den tid, vil de selvfølgelig blive overholdt.

SYDDANMARK

Foredrag ved Conny Heidtmann, SDU

"Er det nødvendigt med nye teknologier i sundhedsvæsenet", ved Conny Heidtmann, Sygepl., cand.scient.san., projektleder, Mærsk Mc-Kinney Møller-instituttet, SDU

Tid og sted:

2. september 2021 kl. 13:30 - 15:30. Odin Havnepark, Mødecenter Fabrikken, Lumbyvej 17F, 5000 Odense C

Arrangør:

Seniorsammenslutningen Fyn

Tilmelding:

Senest 27. august 2021 til Inge-lise på tlf. 5184 2275, mail: ibruhn@hotmail.com eller Conny på tlf. 2176 8818, mail: coands@gmail.com

Yderligere oplysninger:

OBS: Mødecenter Fabrikken, Indgang tæt ved P3, bygningsnummer 4, lokale 11.

KURSER

Årsmøde 2021 for sygeplejersker med interesse for hovedpine

27. oktober 2021 kl. 10:00 - 16:00. Huset i Middelfart, Hindsgavl Allé 2, 5500 Middelfart
Detaljeret dagsprogram fremsendes pr. email ved henvendelse til maren.oestergaard. eriksen@regionh.dk

Arrangør:

Fokusgruppe for sygeplejersker med interesse for hovedpine

Tilmelding:

Senest den 17. september 2021 mærket "Fokusgruppe" til hovedpine@regionh.dk

Pris:

175 kr. inkl. forplejning

KREDSMØDE

HOVEDSTADEN

**Netværk for sygeplejersker med begrænsning i arbejds-
evnen**

Du er velkommen til at deltage i mødet for at se, om det er noget for dig.

Tid og sted:

4. oktober 2021 kl. 13:00 - 15:00. DSR Kreds Hovedstaden, Frederiksborggade 15, 4 sal, København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

Virtuelt - videnscafé for sygemeldte medlemmer

Bliv klogere på de rettigheder, muligheder og pligter, du har, når du er sygemeldt.

Tid og sted:

2. september 2021 kl. 10:00 - 13:00. Virtuelt

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

Pris:

Gratis

Videnscafé for sygemeldte medlemmer

Bliv klogere på de rettigheder, muligheder og pligter, du har, når du er sygemeldt.

Tid og sted:

11. oktober 2021 kl. 10:00 - 13:00. DSR Kreds Hovedstaden, Frederiksborggade 15, 4. sal, København K

Arrangør:

DSR, Kreds Hovedstaden

Tilmelding:

www.dsr.dk/hovedstaden/arrangementer

Pris:

Gratis

SJÆLLAND**"Det du ikke ved får patienten ondt af"**

Kom og hør Professor Morten Sodemanns spændende oplæg, der tager udgangspunkt i hans bog "Det du ikke ved får patienten ondt af".

Tid og sted:

DSR Kreds Sjælland, Møllevej 15, 4140 Borup

Arrangør:

DSR, Kreds Sjælland

Tilmelding:

www.dsr.dk/kredse/sjaelland/arrangementer

Temadag om Craft-psykologi

Har du en passion? Enhver, som har en passion, ved, at det kan skabe f.eks. trivsel, fællesskab eller overblik. På temadagen kan du lære om sammenhængen mellem passion og psykologi.

Tid og sted:

29. september 2021 kl. 09:00 - 15:30. DSR Kreds Sjælland Møllevej 15, 4140 Borup

Arrangør:

DSR, Kreds Sjælland

Tilmelding:

www.dsr.dk/kredse/sjaelland/arrangementer

Stil op til kredsbestyrelsen

Til efteråret skal den nye kredsbestyrelse i Kreds Sjælland vælges. Hvis du går med tanker om at stille op, er denne aften en mulighed for at tale med nogle af dem, der har prøvet det før.

Tid og sted:

24. august 2021 kl. 16:00 - 17:30. DSR Kreds Sjælland, Møllevej 15, 4140 Borup

Arrangør:

DSR, Kreds Sjælland

Tilmelding:

www.dsr.dk/kredse/sjaelland/arrangementer

Når gode mennesker handler ondt

Dorthe Birkmose fortæller om, hvordan det kan gå til, at der nogle steder ses en forræelse i ældreplejen.

Hun tager udgangspunkt i sin egen oplevelse og sit mangeårige arbejde som supervisor

Tid og sted:

15. september 2021 kl. 17:00 - 20:00. DSR Kreds Sjælland, Møllevej 15, 4140 Borup

Arrangør:

DSR, Kreds Sjælland

Tilmelding:

www.dsr.dk/kredse/sjaelland/arrangementer

MEDDELELSE**Generalforsamling i FSRS**

I forbindelse med FSRS Landskonference d. 13. - 15. september 2021, afholdes der ordinær generalforsamling.

Tid og sted:

13. september 2021 kl. 17:05 - 18:00. Comwell Kellers Park, Vejle, H. O. Wildenskovsvej 28, 7080 Børkop

Yderligere info:

Forslag til punkter til dagsorden samt indstilling af kandidater til bestyrelsen sendes til Camilla Schufri Klinkby senest 14 dage før generalforsamlingen på mail: camilla.klinkby@rsyd.dk

Arrangør:

FSRS - Fagligt Selskab for Reumatologiske Sygeplejersker

Yderligere oplysninger:

Dagsorden kan ses på vores hjemmeside www.dsr.dk/fs/fs14 ca. 14 dage inden

Generalforsamling og Landskursus i FSKIS

FSKIS indkalder til generalforsamling. Vedtægter kan ses på hjemmesiden.

Tid og sted:

24. september 2021 kl. 19:00 - 26. september 2021 kl. 13:00 Hotel Nyborg Strand, Østerøvej 2, 5800 Nyborg

Arrangør:

FSKIS

Tilmelding:

<https://tilmeld.dsr.dk/fskis240921/signup.html>

Yderligere oplysninger:

Du kan læse mere på hjemmesiden: www.dsr.dk/fs/fs9/ landkursus-2021

Generalforsamling for FSK

Indkaldelse til Generalforsamling for Fagligt Selskab for Kræftsygeplejersker

Tid og sted:

29. oktober 2021 kl. 10:00 - 11:00 Hotel Comwell Kolding, Skovbrynet 1, 6000 Kolding

Yderligere info:

Generalforsamlingen afholdes i forbindelse med Landskurset. Forslag til GF sendes inden 15 oktober 2021 til mail: helle.mathiasson@regionh.dk

Tilmelding:

Møde op på dagen

Pris:

Gratis for medlemmer af FSK

Yderligere oplysninger: Læs mere på www.dsr.dk/fsk

Generalforsamling FS**-Komplementær og Alternativ behandling**

Generalforsamling i FS-KAB afholdes lørdag d. 9. oktober kl. 16:00 i Kreds Syddanmark, Vejlevej 121, 7000 Fredericia. Dagsorden iflg. vedtægter. Forslag til behandling skal være formanden Bodil Lissau i hænde senest den 11. september 2021 på mail: bodilagewise@gmail.com

Landsmøde 2021 FS**-Komplementær og Alternativ behandling**

Projekt på Sygehus Lillebælt vedr. Komplementær og Alternativ behandling til kræftpatienter.

Tid og sted:

9. oktober 2021 kl. 12-16 DSR's lokaler Vejlevej 121, 7000 Fredericia.

Arrangør:

FS - Interesse for Komplementær og Alternativ Behandling

Yderligere info:

Se hjemmesiden ved at Google FS-KAB eller www.dsr.dk/fs/fs33/

Tilmelding og pris:

Senest 1. oktober 2021 til mail: bodilagewise@gmail.com Gratis for medlemmer

FERIEANNONCER

Alle annoncer skal indtastes via DSRs hjemmeside, www.dsr.dk/annoncering Vælg "Ferieannoncer" under "Annoncer i fagbladet Sygeplejersken".

Annoncerne må maksimalt indeholde 40 ord.

Priserne for medlemmer er kr. 700,- ekskl. moms, ikke-medlemmer kr. 995,- ekskl. moms.

**ITALIEN
HOS HANNE**

Lille hyggeligt familiehôtel med ferielejligheder i Rimini ved Adriaterhavets skønne sandstrand fra 4.000,-kr./uge. eller landhus nær Toscana med pejsestue, køkken, 3 dobbelte værelser, 2 wc'er og have udlejes hele året fra 4.500,-kr./uge.

Hanne Astrup
+39 335 8239863
hanne@hotel-dalia.it
www.hotel-dalia.it

SVAR PÅ

[TESTEN]

SIDE 47

1: A

2: B

3: B

4: A

5: B

6: A

7: B

8: C

VI HILSER PÅ PATIENTEN VIA IPAD

Fortalt til **LAURA ELISABETH LIND**
Foto **CLAUS BECH**

LONE RASMUSSEN, 51 år.

Nyt job: Marts 2021 i Borger- og Specialistrådgivningen, Telemedicinsk Center, på Danmarks første eHospital i Region Sjælland, hvor hun via iPads og computer hjælper lokale sygeplejersker med at bringe sundhed og behandling tættere på borgeren.

Kom fra: Fem år på lungemedicinsk sengeafdeling, Næstved Sygehus. Før det bl.a. Akutafdelingen og Geriatrik Afdeling også på Næstved Sygehus.

Jeg sidder i den akutte del, hvor vi p.t. samarbejder med én kommune. På sigt håber vi, at alle 17 kommuner i regionen har lyst til at være med. Arbejdet består i at kommunikere med kommunens akutsygeplejersker og hjemmesygeplejersker om behandling af en borger. De kan ringe til vores læge og spørge, om borgeren kan ligge under eHospitalet, og så samarbejder vi med sygeplejersken på akutpladsen. Det er os, der er behandlingsansvarlig og sørger for, at der ordineres det, sygeplejersken skal bruge. Vi bistår med specialistviden, og vi går virtuel stuegang hos de patienter, vi har. Det foregår – som normalt – med lægen. Forskellen her er, at al kommunikation er via vores computer og akutsygeplejerskens iPad. Hvis

”Det her var så nyt og innovativt, som behandling og sundhed kan blive. Det måtte jeg prøve. Og derfor søgte jeg stillingen. For jeg har været mange år på medicinske sengeafdelinger, og det har jeg været rigtig glad for. Men jeg kan også mærke det på min krop. Så det var tid til at prøve noget andet. Det fængede mig, at det her er så fremadskuende. Jeg har selv haft kontakten til primær sektor i min tid på de medicinske afdelinger, så jeg har stor viden om de behov og udfordringer, borgerne har. Og jeg har af og til tænkt, at det nok havde været mere hensigtsmæssigt, hvis patienten havde fået lidt mere optimering i hjemmet i stedet for en fysisk, ”gammel-dags” indlæggelse på hospitalet. Så jeg ser meget udviklingspotentiale i at få sundhed og sundhedsvæsenet tættere på borgeren.

man er meget syg, skal man selvfølgelig ind på sygehuset. Men hvis f.eks. en ældre borger er lidt dehydreret eller har en let infektion, kan han blive meget forvirret af at komme ind på sygehuset og i nogle tilfælde få det meget værre. For de kommer ofte ind med ambulance til en stresset og forjaget akutafdeling, hvor de venter og venter og møder en masse ansigter, og så skifter de tit fra akutafdeling til en medicinsk afdeling og møder igen flere nye ansigter. Det er tit ikke hensigtsmæssigt.

Da jeg søgte stillingen, overvejede jeg, om jeg nu også kunne agere som sygeplejerske uden at have den direkte patientkontakt med fysisk tilstedeværelse. Men det har faktisk vist sig, at det er helt okay sådan her. For vi hilser på patienten via iPaden. Det fungerer fint, og på den måde har vi kontakt, så både de og deres pårørende kan spørge os om det, de har på hjerte. Det er en spændende stilling, og jeg har mulighed for at udvikle mig meget her. For det hele er så nyt og skal først rigtig finde sin form. Det er dejligt at være et sted, som man i den grad kan bakke op om. For i mange tilfælde giver det virkelig god mening med de her nye virtuelle patientforløb.”

SAVNER DU INSPIRATION TIL KARRIEREN?

Hent råd og vejledning om karriere og job-søgning på dsr.dk. Som medlem kan du booke tid til personlig sparring om jobsøgning, efter- og videreuddannelse eller karrieremuligheder.

Læs mere på dsr.dk/job-og-karriere

DANSK SYGEPLEJERÅDS HOVEDBESTYRELSE

DANSK SYGEPLEJERÅD CENTRALT

Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 3315 1555
Fax: 3315 2455
www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man - tors 9.00 - 16.00
Fre 9.00 - 15.00

**Lederforeningen
Dansk Sygeplejeråd**
Sekretariatschef
Jonna Søegaard
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 3900
www.dsr.dk/lederforeningen
lederforeningen@dsr.dk

**Sygeplejestuderendes
Landssammenslutning**
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
Telefon: 4695 4234
www.dsr.dk/sls
sls@dsr.dk

Sygeplejeetisk Råd
Formand
Anne Bendix Andersen
Sankt Annæ Plads 30
1250 København K
www.sygeplejeetiskraad.dk

KREDS HOVEDSTADEN

Kredschef
Luisa Gorgone

Frederiksborggade 15, 4.
1360 København K
Telefon: 7021 1662
Fax: 7021 1663
www.dsr.dk/hovedstaden
hovedstaden@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Man, tirs, tors, fre
9.00 - 14.00
Ons 13.00 - 16.00

Lokalkontor
Store Torv 11, 1.
3700 Rønne
Telefon: 7021 1662
Fax: 5695 3812

Åbningstid
Man 12.00 - 15.00
Tirs 9.00 - 12.00
Tors 12.00 - 16.00
Se også dsr.dk/bornholm

Hjemmesiden indeholder
individuelle kontaktoplysninger på kredsens
medarbejdere og for-
mandskab.

KREDS SJÆLLAND

Kredschef
Mads Hyldegard

Møllevej 15
4140 Borup
Telefon: 7021 1664
Fax: 7021 1665
www.dsr.dk/sjaelland
sjælland@dsr.dk

Åbnings- og telefontider
Telefontid
Man, ons 9.00 - 14.00
Tirs, tors 13.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

Fremmøde
Man, tirs, ons 8.30 - 15.30
Tors 12.00 - 16.00
Fre 9.00 - 13.00

KREDS SYDDANMARK

Kredschef
Puk-Maria Holmgaard

Vejlevej 121, 2.
7000 Fredericia
Telefon: 7021 1668
www.dsr.dk/syddanmark
syddanmark@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, ons, fre
8.30 - 13.00
Tors 13.00 - 16.00

KREDS MIDTJYLLAND

Kredschef
Ann Dahy

Fælles postadresse
DSR, Kreds Midtjylland
Marienlystvej 14
8600 Silkeborg
Du er altid velkommen i
åbningstiden, men ring
og aftal tid.
Telefon: 4695 4600
www.dsr.dk/midtjylland
midtjylland@dsr.dk

Telefontider
Man, tirs, tors
10.00 - 15.00
Ons 13.00 - 15.00
Fre 10.00 - 12.30

Lokale kontorer
Stationsvej 8a
7500 Holstebro
Åbent efter forudgående
aftale.

EcoPark
Bautavej 1A
8210 Aarhus V
Åbent efter forudgående
aftale.

KREDS NORDJYLLAND

Kredschef
Iben Gravesen

Sofiendalsvej 3
9200 Aalborg SV
Telefon: 4695 4850
Fax: 9634 1426
www.dsr.dk/nordjylland
nordjylland@dsr.dk

Kontorets åbningstider
Man - ons 9.00 - 15.00
Tors 13.00 - 16.00
Fre 09.00 - 12.00

Intensivsygeplejerske og sygeplejersker – ønsker du en attraktiv løn og frihed?

Vi har job til dig som intensivsygeplejerske og sygeplejerske i hele Norge. Hos os får du fleksibilitet og du har indflydelse på, hvor og hvornår du vil og kan arbejde.

Vi tilbyder dig en attraktiv og konkurrencedygtigt løn, og vi betaler bolig og rejse. Du vil få en kontaktperson, som er sygeplejerske, og som klarer det praktiske. Dedicare er Norges største vikarbureau indenfor det sundhedsfaglige område.

Vi har en god sommerbonus.

**www.dedicare.no/nurse
+47 74 80 40 70
nurse@dedicare.no**

DEDICARE